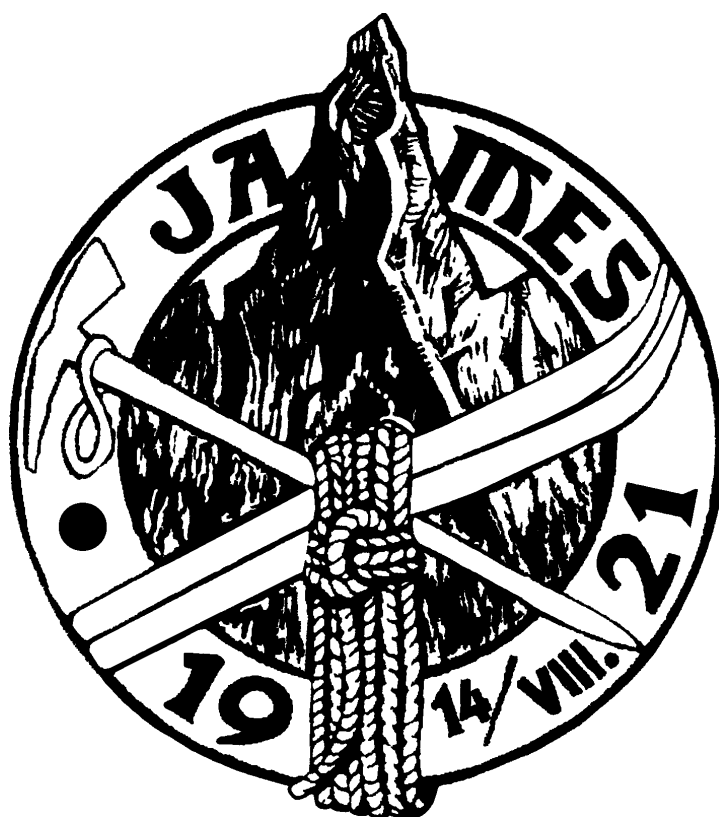

Prieskum lezeckej metodiky

Ing. Július Stančok, HK IAMES Ružomberok

0 Obsah

0 Obsah	2
1 Úvod	2
2 Metodika prieskumu	3
3 Vyhodnotenie prieskumu	4
3.1 Základné informácie o účastníkoch prieskumu	4
3.2 Používanie prilby	7
3.3 Používanie hrudného úväzu	11
3.4 Spôsob naväzovania sa na sedací úväz	15
3.5 Spôsob naväzovania sa na sedací a hrudný úväz	19
3.6 Zaisťovanie sa na stanovisku	23
3.7 Sebaistenie pri zlaňovaní	27
3.8 Zaisťovanie lana pri lezení top-rope	31
3.9 Istítko preferované pri športovom lezení	35
3.10 Zapínanie expresov	41
3.11 Ovládanie metód núdzovej záchrany	46
3.12 Čerpanie informácií o metodike	50
4 Záver	55

1 Úvod

Prieskum lezeckej metodiky je vypracovávaný pre metodickú komisiu SHS JAMES. Obsahuje otázky zamerané na základné metodické postupy využívané lezcami pri lezení na umelej stene, skalách a v horách.

Cieľom prieskumu je získať prehľad o základných metodických postupoch medzi horolezeckou verejnosťou na Slovensku. Prieskum nie je zameraný výlučne na členov SHS JAMES, ale na celú horolezeckú verejnosť, teda aj na lezcov, ktorí sú registrovaní cez Alpeverein, inú organizáciu, alebo nie sú registrovaní v žiadnej z horolezeckej organizácií.

Prieskum sa zaoberá základnými metodickými postupmi pri bežných činnostiach pri skalnom lezení, či lezení na umelej stene, ako je používanie prilby, používanie hrudného úväzu, spôsob naväzovania sa, spôsob zaisťovania sa na stanovisku, sebaistenie pri zlaňovaní, lezenie top-rope, využívanie rôznych modelov istítok, zapínanie expresov, či ovládanie základov núdzovej záchrany. Jedným z cieľov prieskumu je tiež zistiť, aké zdroje lezci používajú pre štúdium zmienovaných metodických postupov.

Ďalším z cieľov prieskumu je porovnať rozdiely v používaných metodických postupoch medzi rôznymi vekovými skupinami lezcov a taktiež porovnať prístup lezcov k metodickým postupom na základe toho, akým spôsobom sú registrovaní v horolezeckých organizáciách.

2 Metodika prieskumu

Prieskum, ktorý sa uskutočnil v termíne 26. júna - 31. júla 2017, bol vypracovaný formou internetovej ankety, ktorá bola dostupná na vyplnenie prostredníctvom formulára vytvoreného pomocou služby Google Forms.

Formulár bol zložený z 11 povinných otázok. Na otázky bolo možné odpovedať výberom z možností (s možnosťou výberu jednej alebo viacerých odpovedí podľa charakteru otázky). Každá otázka umožňovala tiež vpísanie voľnej odpovede, pre prípad že respondent potrebuje poskytnúť dodatočné informácie, alebo potrebuje vybrať možnosť, ktorá nie je vo formulári dostupná.

Nepovinne mohli respondenti uviesť svoje meno a e-mail, vek (z vybraných vekových rozpätí) a spôsob registrácie v horolezeckom klube.

Po vytvorení ankety boli následne rôznymi spôsobmi oslovení potenciálni respondenti z radov horolezeckej verejnosti pomocou nasledovných kanálov:

- Facebook (najmä skupina "Horolezectvo a skialpinizmus"),
- E-mailové informácie zaslané klubom,
- Propagácia na sociálnych sieťach s pomocou spoločnosti Adam Šport Ružomberok,
- Osobné oslovenie niektorých potenciálnych respondentov.

Po získaní dát boli tieto ďalej spracovávané. Dáta boli za týmto účelom importované do relačnej databázy MySQL, čo umožnilo ich následné štatistické spracovanie.

Dáta boli spracovávané sumárne a následne tiež parciálne podľa veku a spôsobu registrácie respondentov. Práve rozdelenie podľa veku a spôsobu registrácie poskytuje zaujímavú možnosť porovnania prístupu k horolezeckej metodike medzi rôznymi vekovými skupinami a tiež v závislosti od toho, akým spôsobom sú respondenti registrovaní v horolezeckých organizáciách.

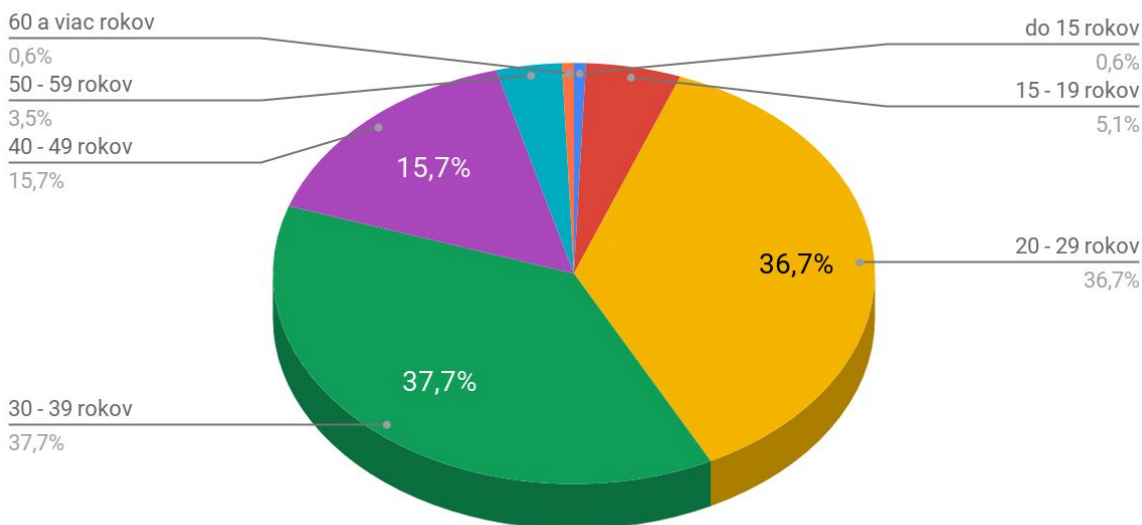
3 Vyhodnotenie prieskumu

3.1 Základné informácie o účastníkoch prieskumu

Celkovo sa prieskumu zúčastnilo 347 respondentov. Z toho svoj vek uviedlo 313 respondentov. Informáciu o spôsobe registrácie v horolezeckých organizáciách poskytlo 323 respondentov.

Vekové zloženie (313 odpovedí)	
do 15 rokov	2 (0,64 %)
15 - 19 rokov	16 (5,11 %)
20 - 29 rokov	115 (36,74 %)
30 - 39 rokov	118 (37,7 %)
40 - 49 rokov	49 (15,65 %)
50 - 59 rokov	11 (3,51 %)
60 a viac rokov	2 (0,64 %)
Spolu	313

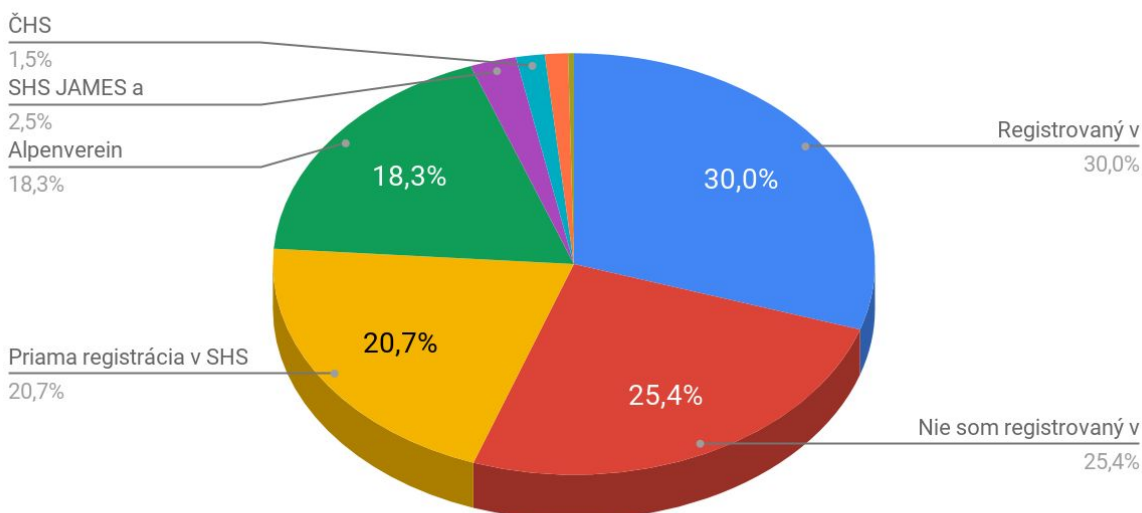
Vekové zloženie

Majorita účastníkov prieskumu bola vo veku 20 - 39 rokov, čo pravdepodobne súvisí so spôsobom realizácie prieskumu pomocou formulára dostupného na internete, ale aj s tým že táto veková skupina je v horolezeckej verejnosti v súčasnosti zrejme majoritná.

Zloženie účastníkov podľa registrácie (323 odpovedí)	
Registrovaný v horolezeckom klube patriacom pod SHS JAMES	97 (30,03 %)
Nie som registrovaný v horolezeckom klube ani žiadnej podobnej organizácii	82 (25,39 %)
Priama registrácia v SHS JAMES	67 (20,74 %)
Alpenverein	59 (18,27 %)
SHS JAMES a Alpenverein	8 (2,48 %)
ČHS	5 (1,55 %)
KST alebo VHT klub	4 (1,24 %)
HZS	1 (0,31 %)
Spolu	323

Zloženie účastníkov podľa registrácie

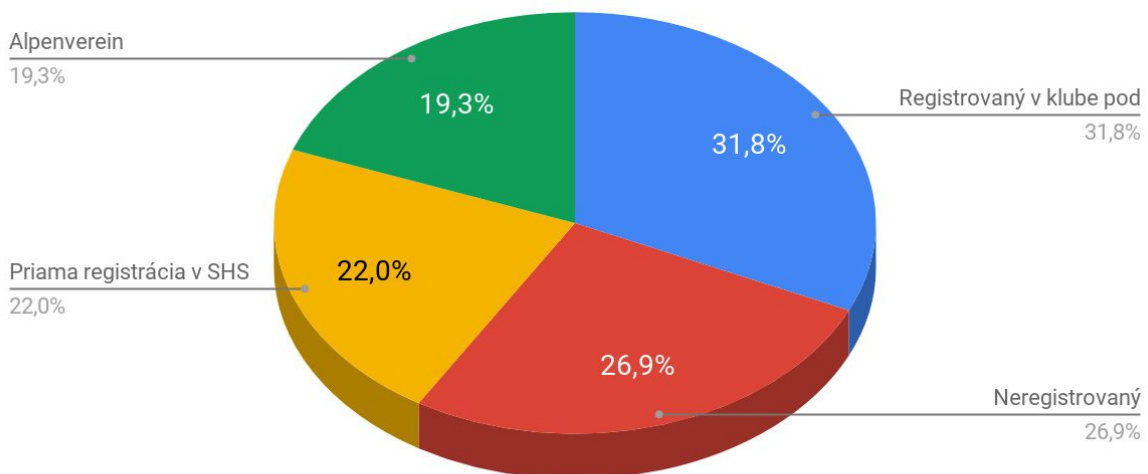
Podľa aktuálnych informácií má v roku 2017 SHS JAMES 5698 členov, z toho je priamo registrovaných 2384 členov a cez kluby 3314 členov. Prieskumu sa zúčastnilo dokopy 164 členov SHS JAMES, z toho 67 priamo registrovaných a 97 registrovaných cez kluby.

Z týchto informácií vyplýva, že prieskumná vzorka zahŕňa 2,88 % všetkých členov SHS JAMES (2,81 % pri priamo registrovaných členoch, 2,93 % pri členoch registrovaných cez kluby).

Jedným z cieľov prieskumu bolo analyzovať znalosti a používané metodické postupy pre osoby registrované v horolezeckých kluboch pod SHS JAMES, osoby registrované priamo v SHS JAMES, osoby registrované len v Alpenverein a osoby ktoré nie sú registrované v žiadnej horolezeckej organizácii. Pri týchto analýzach sme ostatné skupiny zanedbali, nakoľko boli minoritné. Do tohto druhu analýz bolo zaradených 305 respondentov.

Zloženie účastníkov podľa registrácie pre porovnávaciu analýzu (305 odpovedí)	
Registrovaný v horolezeckom klube patriacom pod SHS JAMES	97 (31,8 %)
Nie som registrovaný v horolezeckom klube ani žiadnej podobnej organizácii	82 (26,89 %)
Priama registrácia v SHS JAMES	67 (21,97 %)
Alpenverein	59 (19,34 %)
Spolu	305

Zloženie účastníkov podľa registrácie pre porovnávaciu analýzu

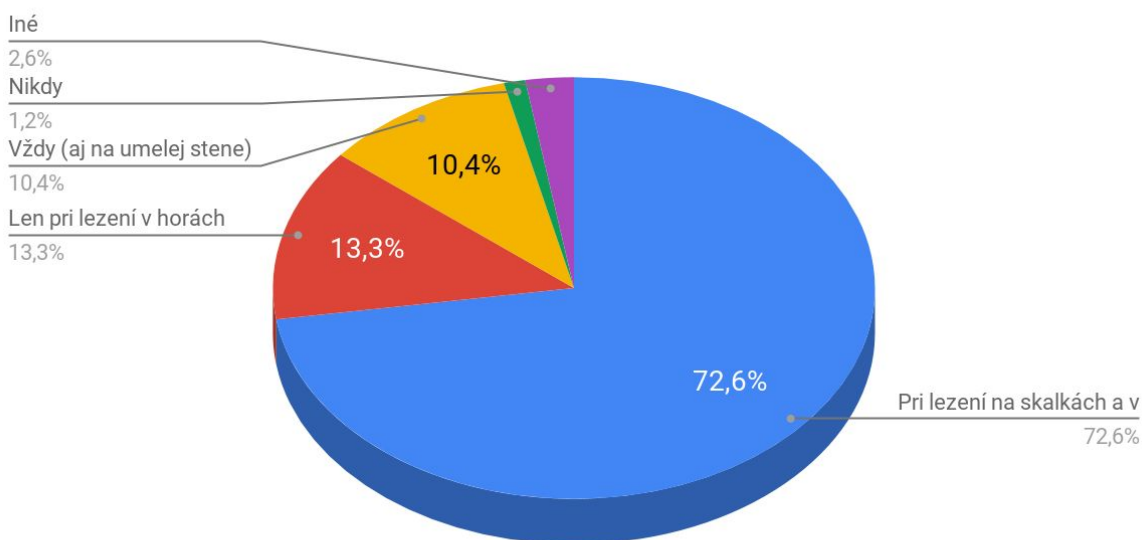

3.2 Používanie prilby

Respondenti odpovedali na otázku "Kedy pri lezení používate prilbu?".

Kedy pri lezení používate prilbu? (347 odpovedí)	
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	252 (72,62 %)
Len pri lezení v horách	46 (13,26 %)
Vždy (aj na umelej stene)	36 (10,37 %)
Nikdy	4 (1,15 %)
Iné	9 (2,59 %)
Spolu	347

Používanie prilby

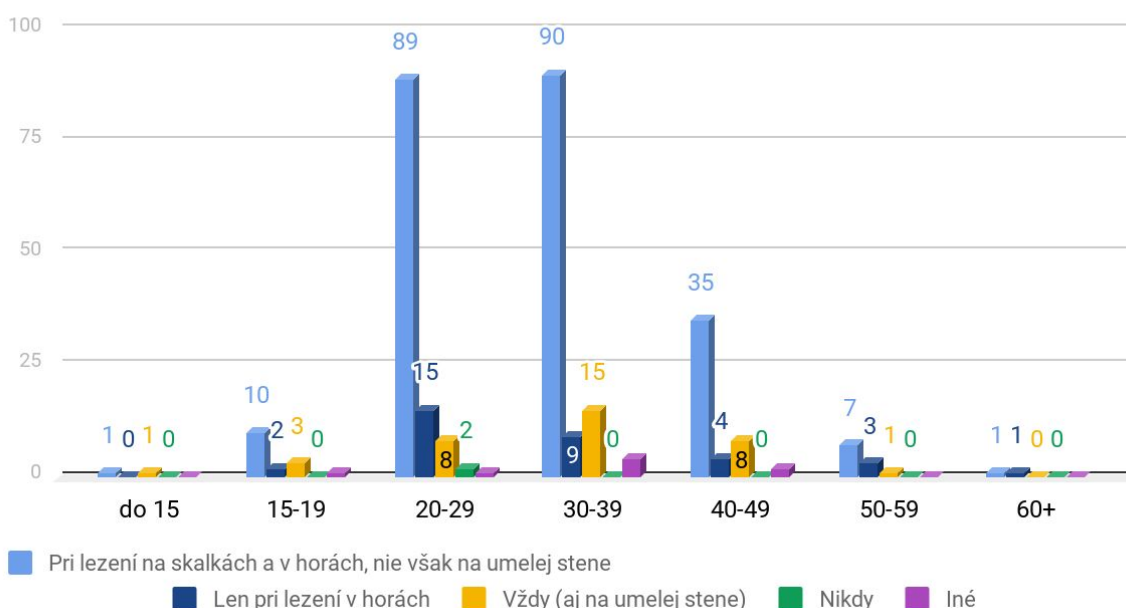

Veľmi pozitívnym výsledkom prieskumu je, že spolu až 83 % respondentov používa prilbu vždy pri lezení na skalách aj v horách. Z celkového počtu respondentov 10,4 % používa prilbu za každých okolností, dokonca aj pri lezení na umelej stene. Prilbu nedostatočne používa až 17,1 % respondentov, čo je vzhľadom na objektívne nebezpečenstvo padania skál pri lezení v skalných oblastiach a horách vysoké percento. Do tejto skupiny boli zaradení respondenti, ktorí používajú prilbu len pri lezení v horách, používajú ju len príležitostne, prípadne ju nepoužívajú vôbec, vrátane voľných odpovedí.

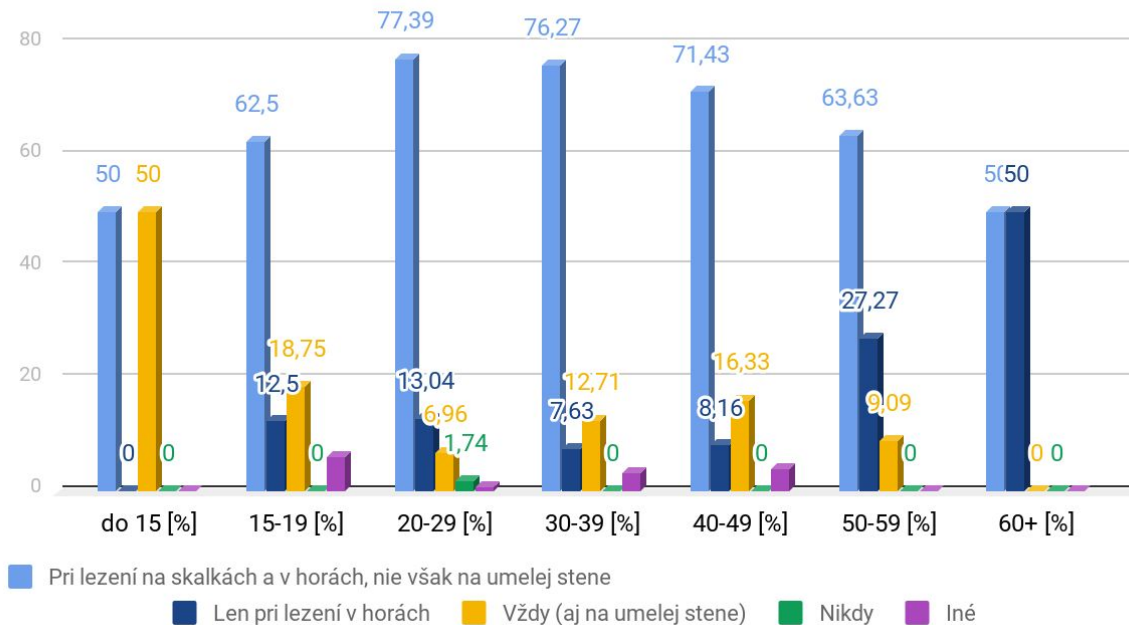
Respondenti, ktorí využili možnosť odpovedať iným spôsobom sa zväčša pre použitie prilby rozhodujú na základe podmienok ako je typ a obťažnosť lezeckej cesty alebo typ skaly s prihliadnutím na nebezpečenstvo padania skál. Medzi tie zaujímavejšie odpovede možno určite zaradiť odpoveď "Len keď som s niekým, kto na tom trvá". Vek respondenta bol v tomto prípade v intervale 15-19 rokov.

Kedy pri lezení používate prilbu? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)							
Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	1 (50 %)	10 (62,5 %)	89 (77,39 %)	90 (76,27 %)	35 (71,43 %)	7 (63,63 %)	1 (50 %)
Len pri lezení v horách	0 (0 %)	2 (12,5 %)	15 (13,04 %)	9 (7,63 %)	4 (8,16 %)	3 (27,27 %)	1 (50 %)
Vždy (aj na umelej stene)	1 (50 %)	3 (18,75 %)	8 (6,96 %)	15 (12,71 %)	8 (16,33 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Nikdy	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (1,74 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Iné	0 (0 %)	1 (6,25 %)	1 (0,87 %)	4 (3,39 %)	2 (4,08 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Používanie prilby podľa veku

Používanie prilby podľa veku [%]

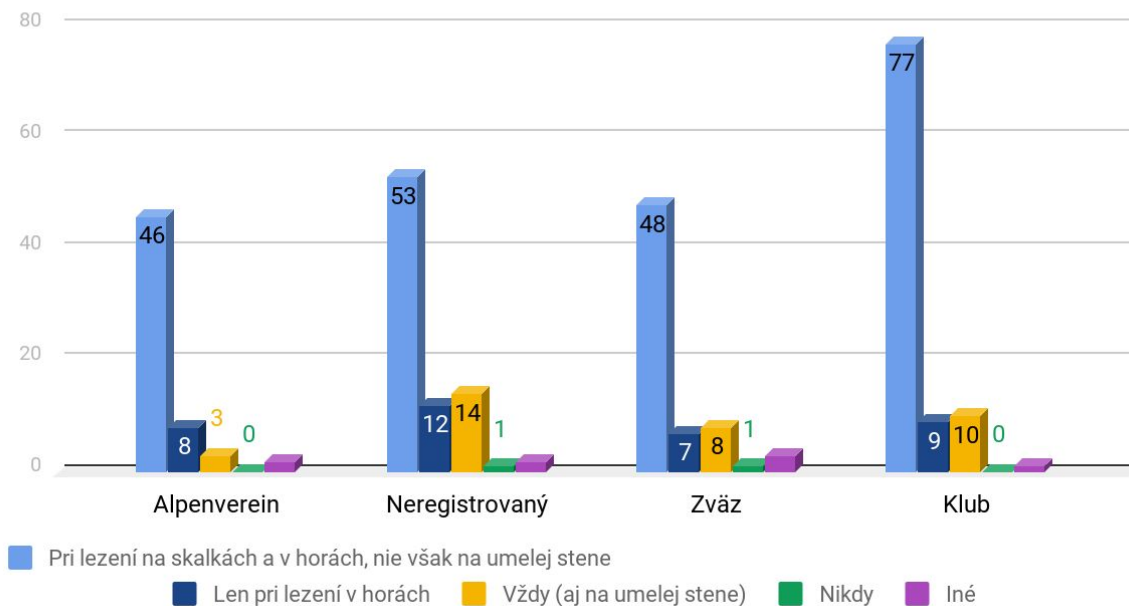

Z rozdelenia podľa veku vyplýva, že prilbu zodpovednejšie používajú lezci vo veku 20-49 rokov (nad 84 % pre všetky zmienené skupiny). Nižšia miera používania prilby je u lezcov nad 50 rokov, keď táto skupina v menšej miere používa prilbu aj pri lezení na skalkách.

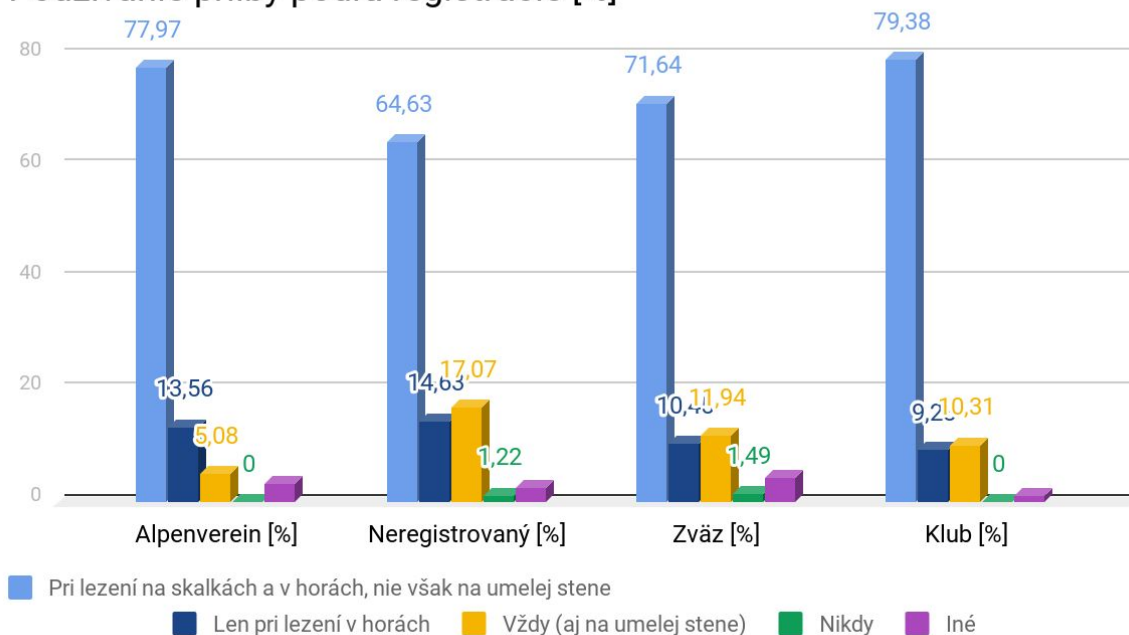
Kedy pri lezení používate prilbu? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	46 (77,97 %)	53 (64,63 %)	48 (71,64 %)	77 (79,38 %)
Len pri lezení v horách	8 (13,56 %)	12 (14,63 %)	7 (10,45 %)	9 (9,28 %)
Vždy (aj na umelej stene)	3 (5,08 %)	14 (17,07 %)	8 (11,94 %)	10 (10,31 %)
Nikdy	0 (0 %)	1 (1,22 %)	1 (1,49 %)	0 (0 %)
Iné	2 (3,39 %)	2 (2,44 %)	3 (4,48 %)	1 (1,03 %)
Spolu	59	82	67	97

Používanie prilby podľa registrácie

Používanie prilby podľa registrácie [%]

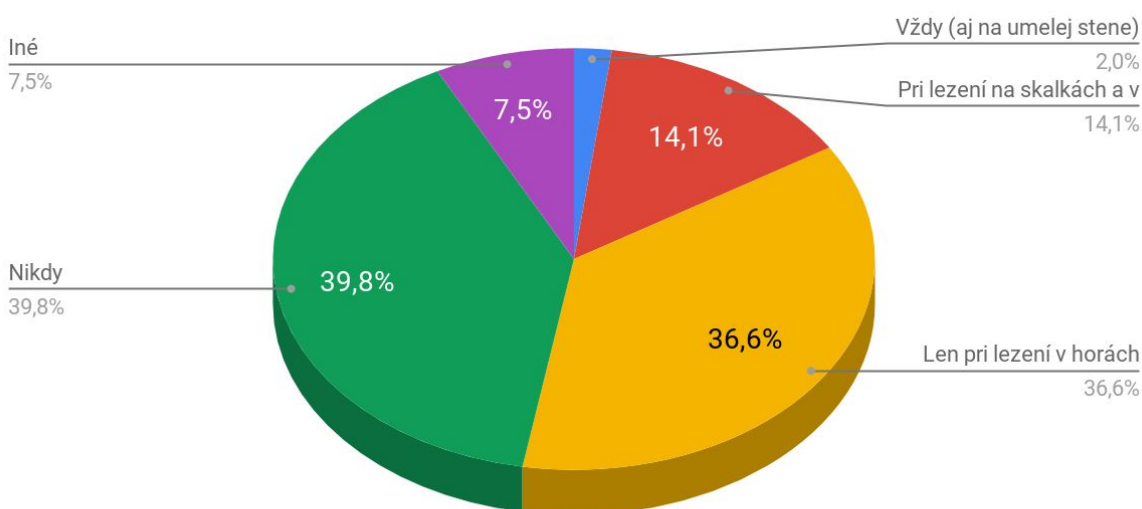
Pri porovnávaní výsledkov podľa registrácie respondentov v horolezeckých organizáciách bola zistená nižšia zodpovednosť pri používaní prilby pri priamo registrovaných členoch SHS JAMES a najmä pri neregistrovaných lezcoch. Najzodpovednejší sú lezci registrovaní v horolezeckých kluboch patriacich pod SHS JAMES, za nimi nasledujú lezci registrovaní cez Alpenverein.

3.3 Používanie hrudného úväzu

Respondenti odpovedali na otázku "Kedy pri lezení používate hrudný úväz?".

Kedy pri lezení používate hrudný úväz? (347 odpovedí)	
Vždy (aj na umelej stene)	7 (2,02 %)
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	49 (14,12 %)
Len pri lezení v horách	127 (36,6 %)
Nikdy	138 (39,77 %)
Iné	26 (7,49 %)
Spolu	347

Používanie hrudného úväzu

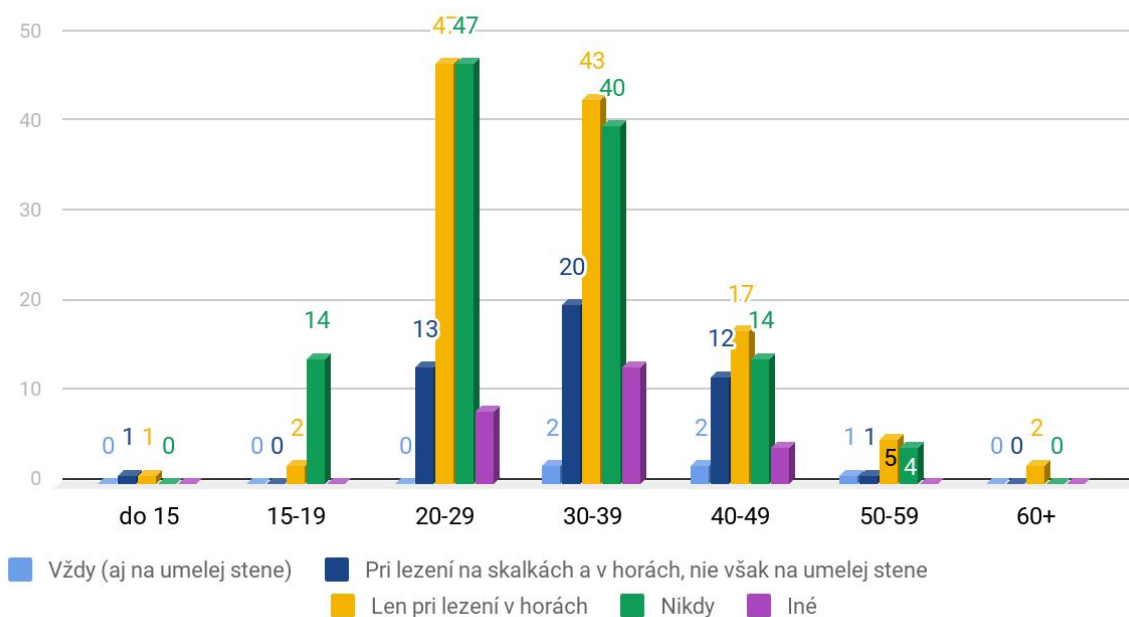

Z prieskumu vyplýva, že až 39,77 % respondentov nepoužíva hrudný úväz za žiadnych okolností, ani v prípade lezenia v horách. Tento jav môže byť spôsobený súčasnou módou, kde populárni profesionálni horolezci a ambasádori známych značiek len výnimočne na fotografiách používajú hrudný úväz. Veľa lezcov si zrejme nie je vedomých výhod používania hrudného úväzu v prípade ťažšieho pádu a prípadného následného úrazu, ktorý môže nastať hlavne pri lezení viacdĺžkových ciest v horách. Pri lezení v horách používa hrudný úväz 52,74 % respondentov, teda len o čosi viac ako polovica lezcov, ktorý sa zúčastnili ankety.

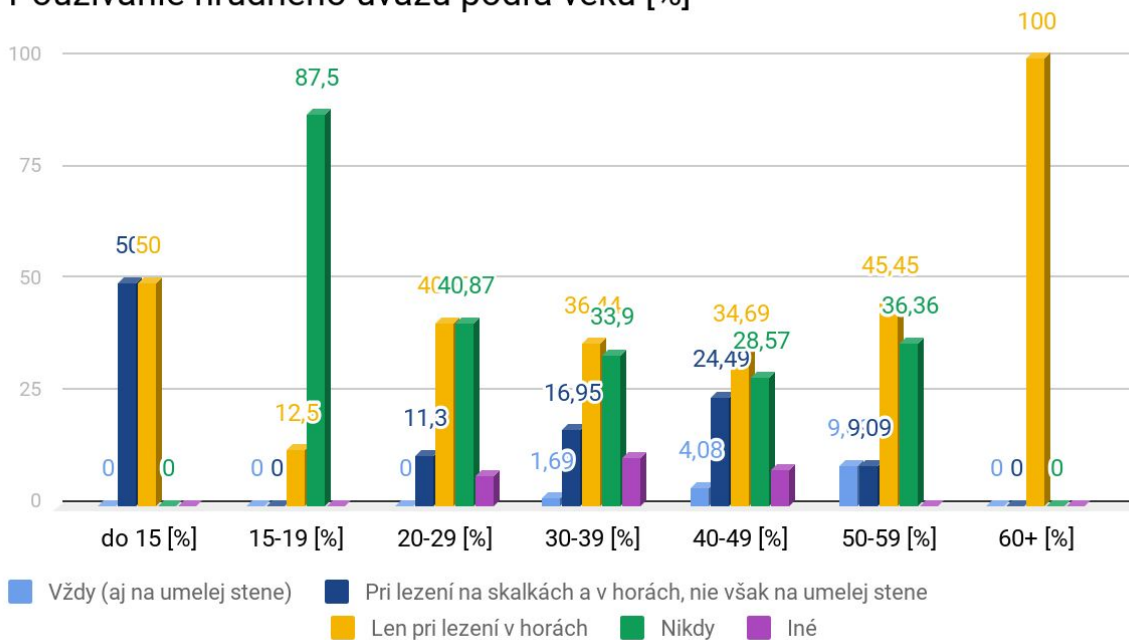
Respondenti, ktorí využili možnosť napísať vlastnú odpoveď používajú hrudný úväz zväčša príležitostne, pri lezení v horách s batohom alebo s väčším množstvom materiálu, prípadne pri lezení náročnejších ferát. Niektorí lezci využívajú hrudný úväz selektívne len v prípade, že lezú na prvom konci lana, alebo len pri zimnom lezení.

Kedy pri lezení používate hrudný úväz? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)							
Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Vždy (aj na umelej stene)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (1,69 %)	2 (4,08 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	1 (50 %)	0 (0 %)	13 (11,3 %)	20 (16,95 %)	12 (24,49 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Len pri lezení v horách	1 (50 %)	2 (12,5 %)	47 (40,87 %)	43 (36,44 %)	17 (34,69 %)	5 (45,45 %)	2 (100 %)
Nikdy	0 (0 %)	14 (87,5 %)	47 (40,87 %)	40 (33,9 %)	14 (28,57 %)	4 (36,36 %)	0 (0 %)
Iné	0 (0 %)	0 (0 %)	8 (6,96 %)	13 (11,02 %)	4 (8,16 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Používanie hrudného úväzu podľa veku

Používanie hrudného úväzu podľa veku [%]

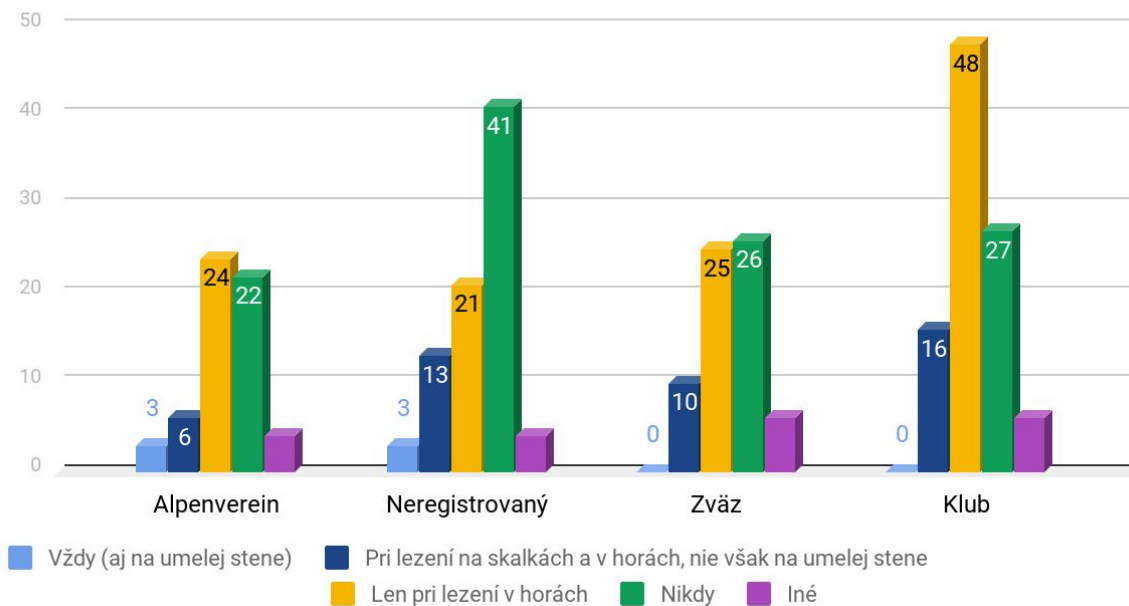

Pri rozdelení podľa veku je zaujímavá veková skupina od 15 do 19 rokov, kde hrudný úväz nepoužíva za žiadnych okolností až 87,5 % opýtaných.

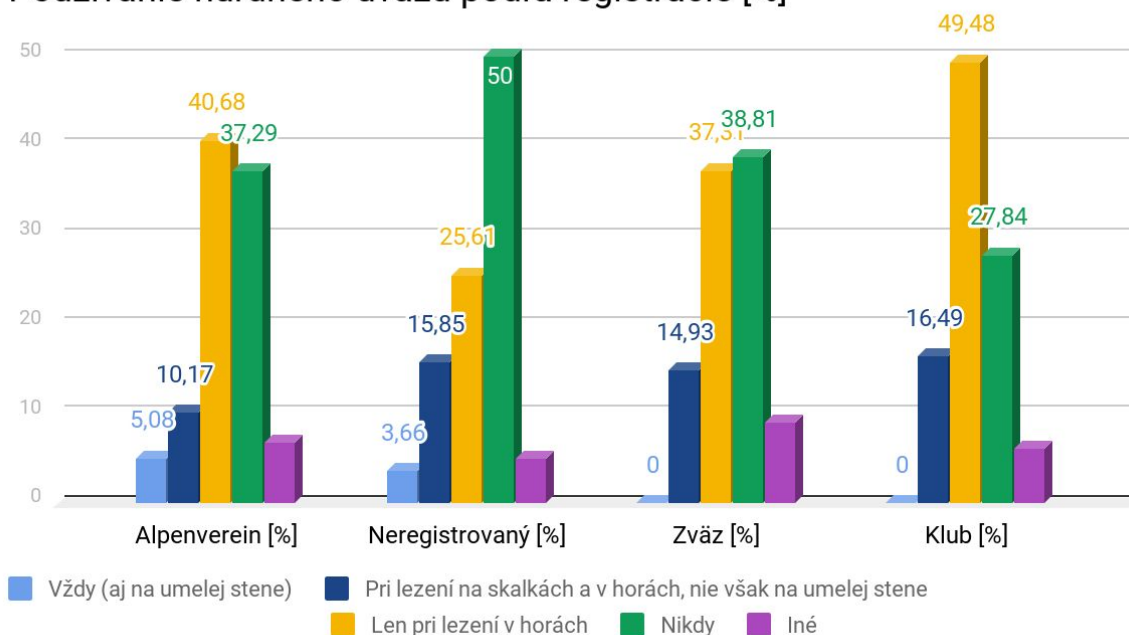
Kedy pri lezení používate hrudný úväz? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Vždy (aj na umelej stene)	3 (5,08 %)	3 (3,66 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Pri lezení na skalkách a v horách, nie však na umelej stene	6 (10,17 %)	13 (15,85 %)	10 (14,93 %)	16 (16,49 %)
Len pri lezení v horách	24 (40,68 %)	21 (25,61 %)	25 (37,31 %)	48 (49,48 %)
Nikdy	22 (37,29 %)	41 (50 %)	26 (38,81 %)	27 (27,84 %)
Iné	4 (6,78 %)	4 (4,88 %)	6 (8,96 %)	6 (6,19 %)
Spolu	59	82	67	97

Používanie hruďného úväzu podľa registrácie

Používanie hruďného úväzu podľa registrácie [%]

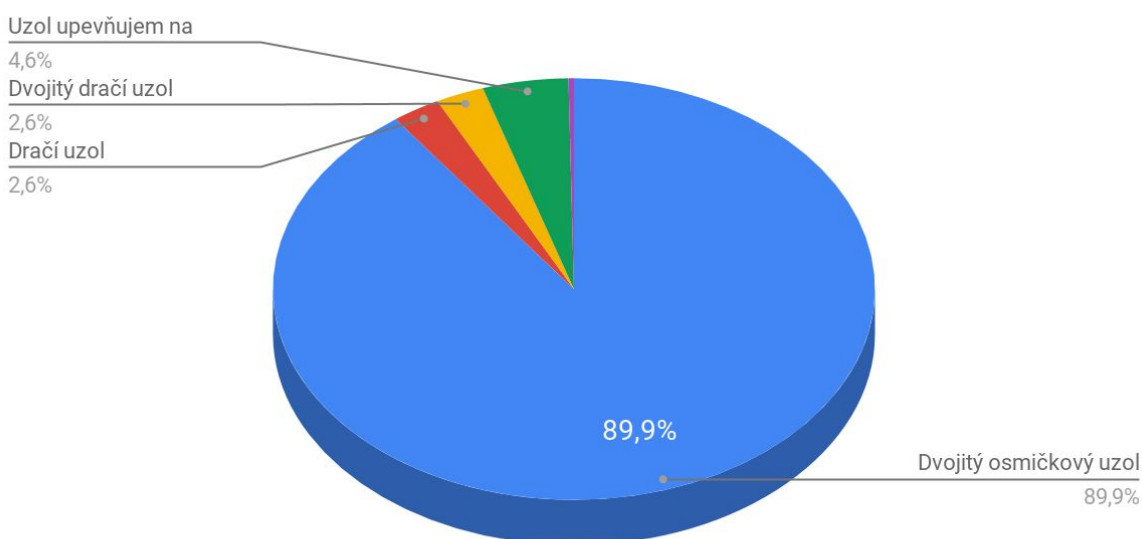
Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie v používaní hruďného úväzu výrazne zaostávajú lezci, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej organizácii. Z tejto skupiny až 50 % lezcov za žiadnych okolností nepoužíva hruďný úväz, čo je o 11,19 % viac ako pri druhej najhoršej skupine. Pri používaní hruďného úväzu sú výrazne najzodpovednejší lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES. Z tejto skupiny nepoužíva hruďný úväz za žiadnych okolností len 27,84 % lezcov. Rozdiel oproti neregistrovaným lezcom je v tomto prípade až 22,16 %.

3.4 Spôsob naväzovania sa na sedací úväz

Respondenti odpovedali na otázku "Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete len so sedacím úväzom?".

Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete len so sedacím úväzom? (347 odpovedí)	
Dvojitý osmičkový uzol	312 (89,91 %)
Dračí uzol	9 (2,59 %)
Dvojitý dračí uzol	9 (2,59 %)
Uzol upevňujem na sedací úväz pomocou zámkovej karabíny	16 (4,61 %)
Deviatkový uzol	1 (0,29 %)
Spolu	347

Spôsob naväzovania na sedací úväz

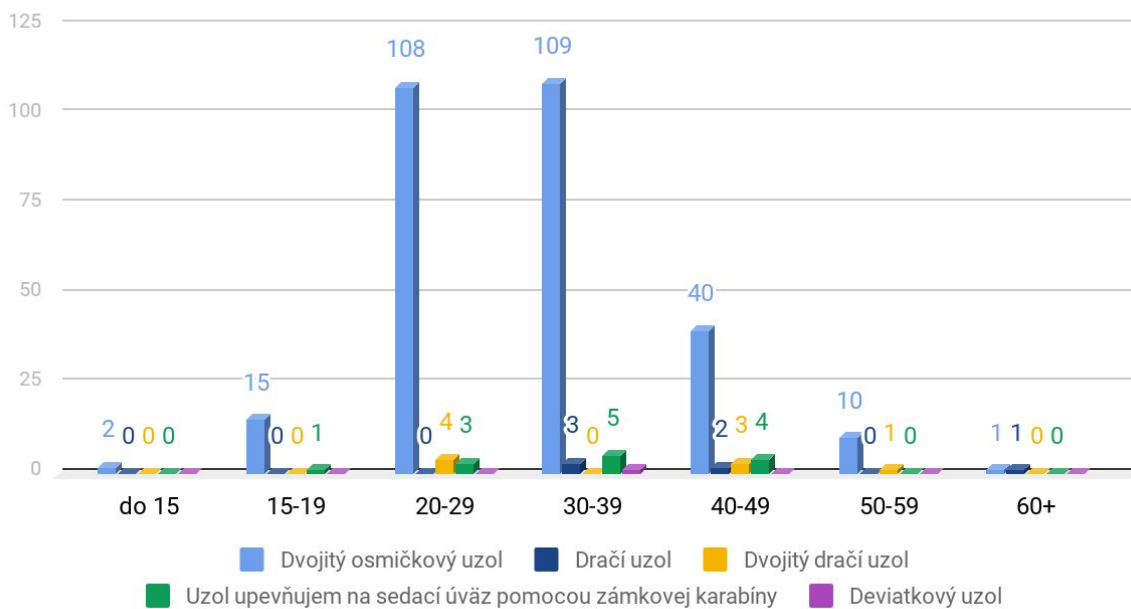

Z výsledkov prieskumu vyplýva že výrazne najpopulárnejším uzlom pre naväzovanie na sedací úväz je dvojitý osmičkový uzol, ktorý používa 89,91 % respondentov.

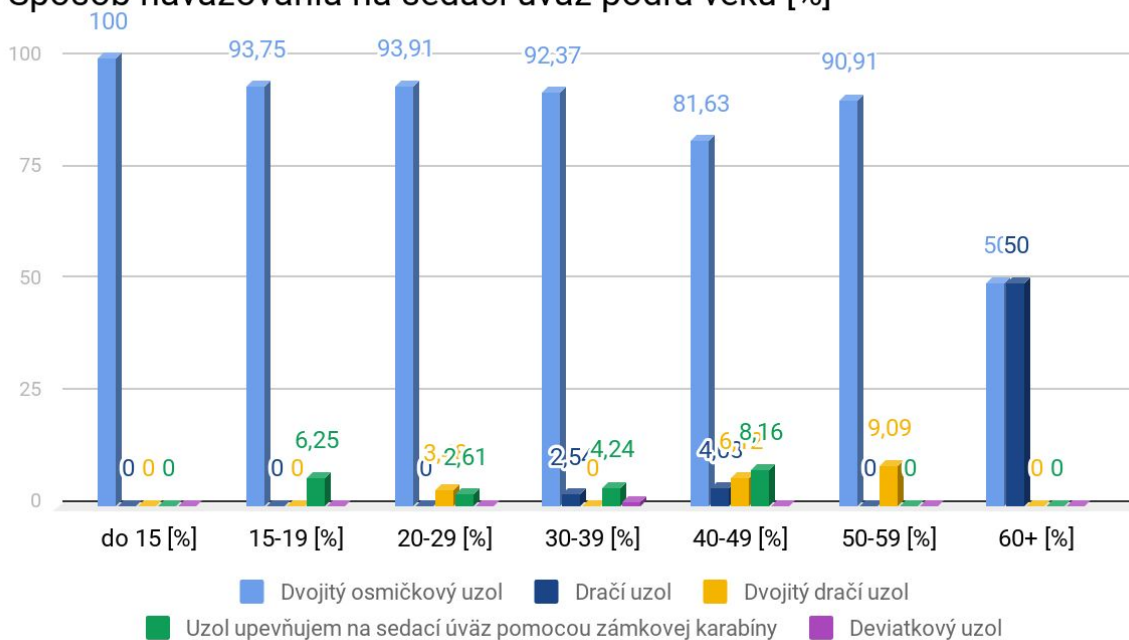
Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete len so sedacím úväzom? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Dvojitý osmičkový uzol	2 (100 %)	15 (93,75 %)	108 (93,91 %)	109 (92,37 %)	40 (81,63 %)	10 (90,91 %)	1 (50 %)
Dračí uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (2,54 %)	2 (4,08 %)	0 (0 %)	1 (50 %)
Dvojitý dračí uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (3,48 %)	0 (0 %)	3 (6,12 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Uzol upevňujem na sedací úväz pomocou zámkovej karabíny	0 (0 %)	1 (6,25 %)	3 (2,61 %)	5 (4,24 %)	4 (8,16 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Deviatkový uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,84 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Spôsob naväzovania na sedací úväz podľa veku

Spôsob naväzovania na sedací úväz podľa veku [%]

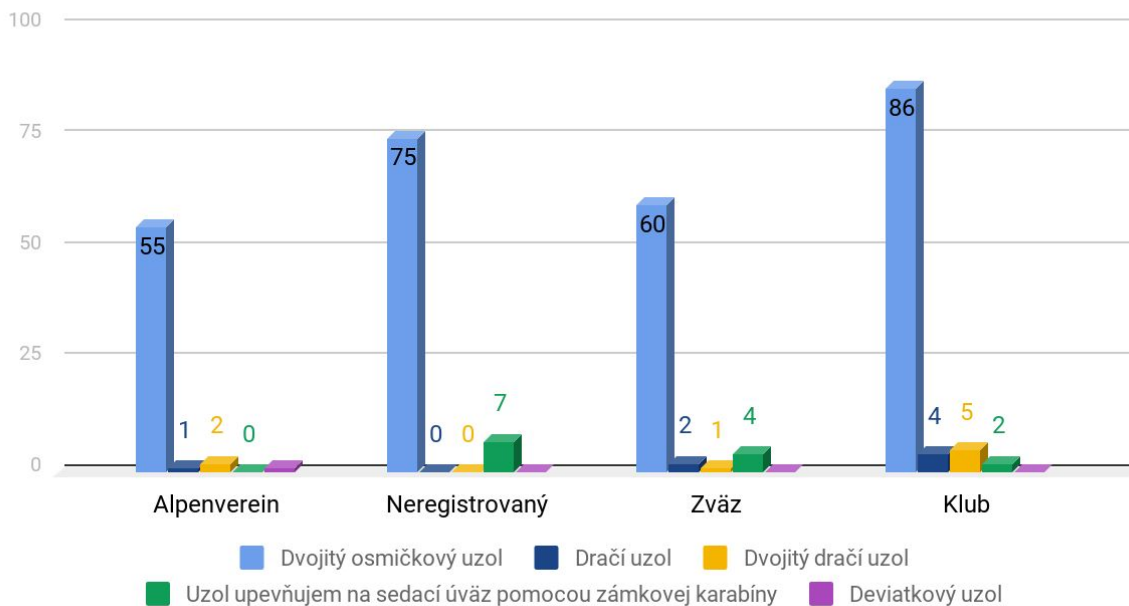

Pri rozdelení dát podľa veku nie sú zjavné výrazné rozdiely medzi vekovými skupinami. Výsledky pre vekové skupiny do 15 rokov a nad 60 rokov nemôžeme vzhľadom na počet respondentov považovať za smerodajné. Jediný rozdiel je vo vekovej skupine 40-49 rokov, kde je dvojitý osmičkový uzol menej populárny a viac používané sú aj iné metódy naväzovania, či už sa jedná o varianty dračieho uzla, alebo upevnenie lana na sedací úväz pomocou zámkovej karabíny.

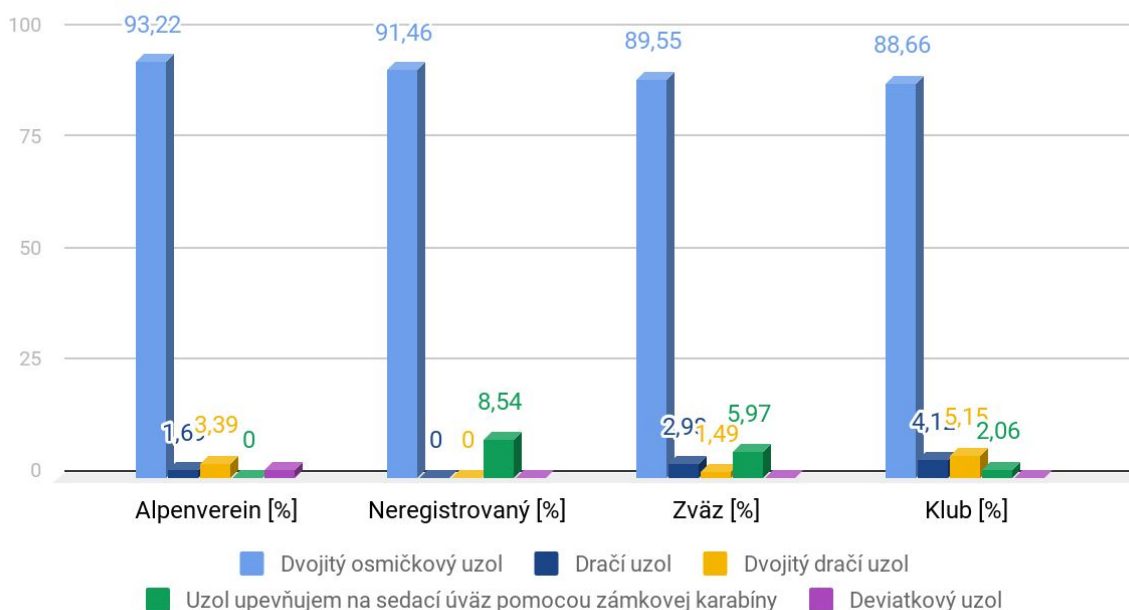
Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete len so sedacím úväzom? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Dvojitý osmičkový uzol	55 (93,22 %)	75 (91,46 %)	60 (89,55 %)	86 (88,66 %)
Dračí uzol	1 (1,69 %)	0 (0 %)	2 (2,98 %)	4 (4,12 %)
Dvojitý dračí uzol	2 (3,39 %)	0 (0 %)	1 (1,49 %)	5 (5,15 %)
Uzol upevňujem na sedací úväz pomocou zámkovej karabíny	0 (0 %)	7 (8,54 %)	4 (5,97 %)	2 (2,06 %)
Deviatkový uzol	1 (1,69 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	59	82	67	97

Spôsob naväzovania na sedací úvaz podľa registrácie

Spôsob naväzovania na sedací úvaz podľa registrácie [%]

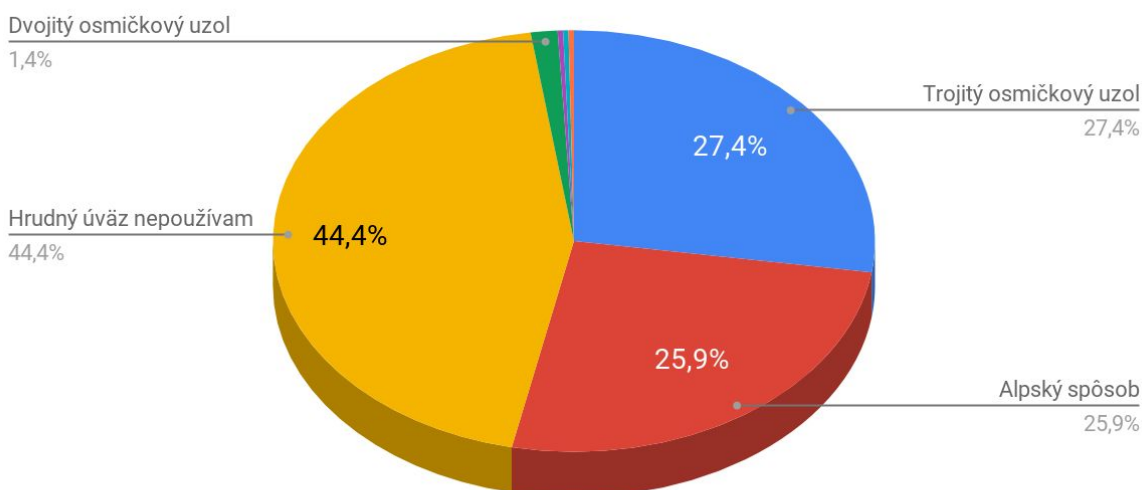
Pri rozdelení údajov podľa spôsobu registrácie respondentov je zaujímavý hlavne údaj o popularite upevňovania lana na sedací úvaz pomocou zámkovej karabíny u lezcov, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej organizácii a lezcov registrovaných priamo na zväze. Lezci registrovaných v kluboch alebo v Alpenverein túto metódu takmer nepoužívajú. Miesto nej využívajú okrem osmičkového uzla skôr varianty dračieho uzla.

3.5 Spôsob naväzovania sa na sedací a hrudný úväz

Respondenti odpovedali na otázku "Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete so sedacím aj s hrudným úväzom?".

Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete so sedacím aj s hrudným úväzom? (347 odpovedí)	
Trojité osmičkový uzol	95 (27,38 %)
Alpský spôsob naväzovania (s pomocou slučky)	90 (25,94 %)
Hrudný úväz nepoužívam	154 (44,38 %)
Dvojitý osmičkový uzol	5 (1,44 %)
Používam celotelový postroj	1 (0,29 %)
Trojité vodcovský uzol	1 (0,29 %)
Dračí uzol	1 (0,29 %)
Spolu	347

Spôsob naväzovania na sedací a hrudný úväz

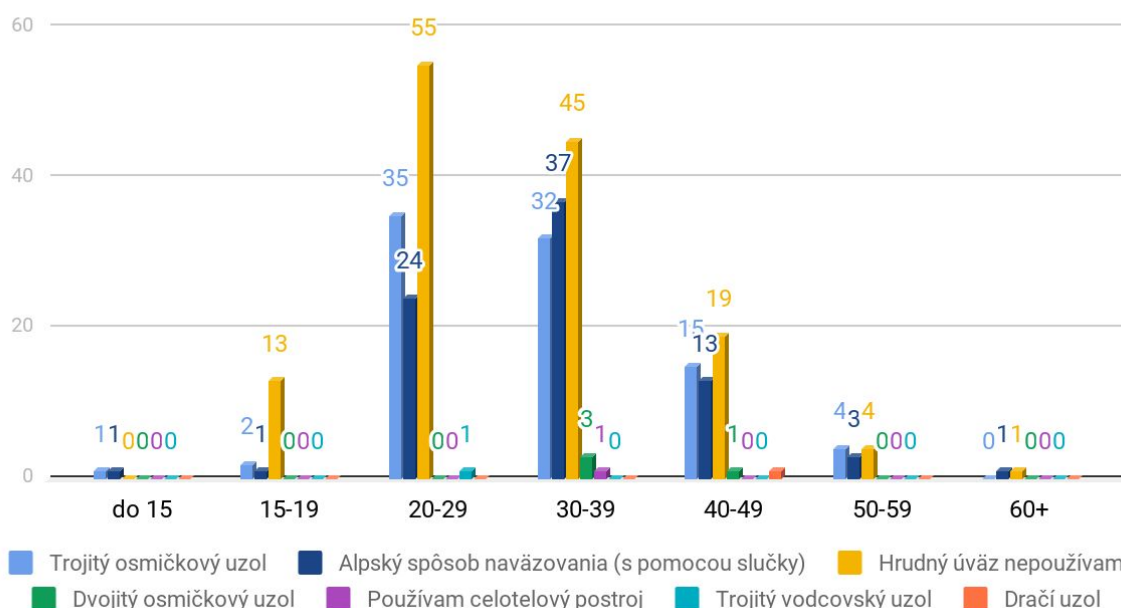

Pri tejto otázke sa prejavilo, že veľké množstvo respondentov vôbec nepoužíva hrudný úväz. Z lezcov, ktorí hrudný úväz používajú sú zhruba rovnako populárne obe najbežnejšie používané metódy naväzovania - trojitý osmičkový uzol a alpský spôsob naväzovania. Malá časť lezcov používa metódy naväzovania, ktoré nie sú odporúčané a za istých okolností môžu byť aj nebezpečné.

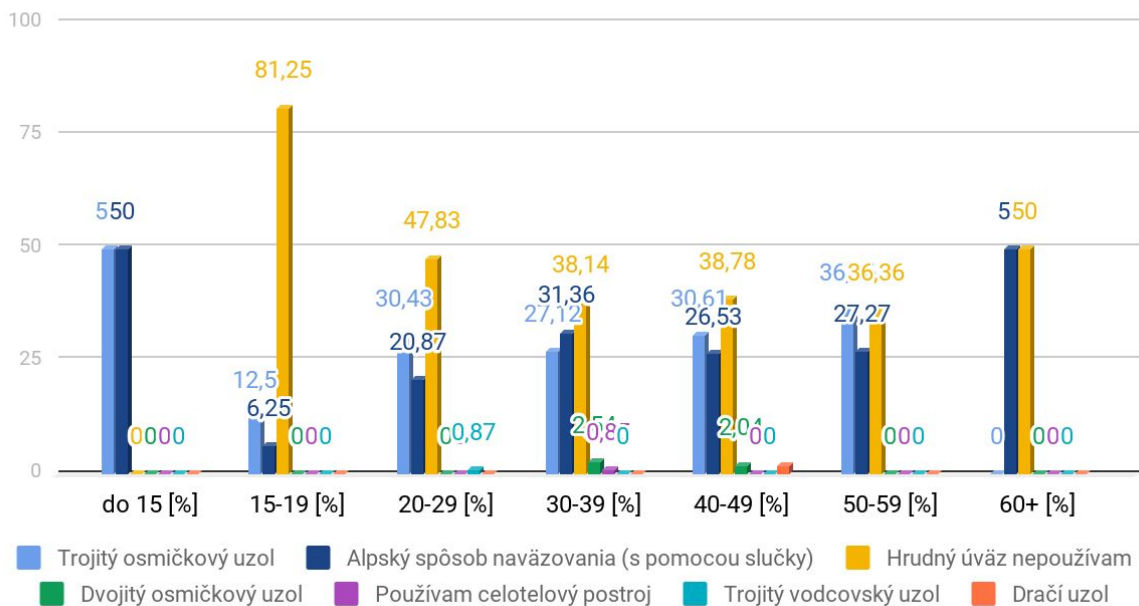
**Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete so sedacím aj s hrudným úväzom?
(rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)**

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Trojité osmičkový uzol	1 (50 %)	2 (12,5 %)	35 (30,43 %)	32 (27,12 %)	15 (30,61 %)	4 (36,36 %)	0 (0 %)
Alpský spôsob naväzovania (s pomocou slučky)	1 (50 %)	1 (6,25 %)	24 (20,87 %)	37 (31,36 %)	13 (26,53 %)	3 (27,27 %)	1 (50 %)
Hrudný úväz nepoužívam	0 (0 %)	13 (81,25 %)	55 (47,83 %)	45 (38,14 %)	19 (38,78 %)	4 (36,36 %)	1 (50 %)
Dvojitý osmičkový uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (2,54 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Používam celotelový postroj	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,85 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Trojité vodcovský uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Dračí uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Spôsob naväzovania na sedací a hrudný úväz podľa veku

Spôsob naväzovania na sedací a hrudný úväz podľa veku [%]

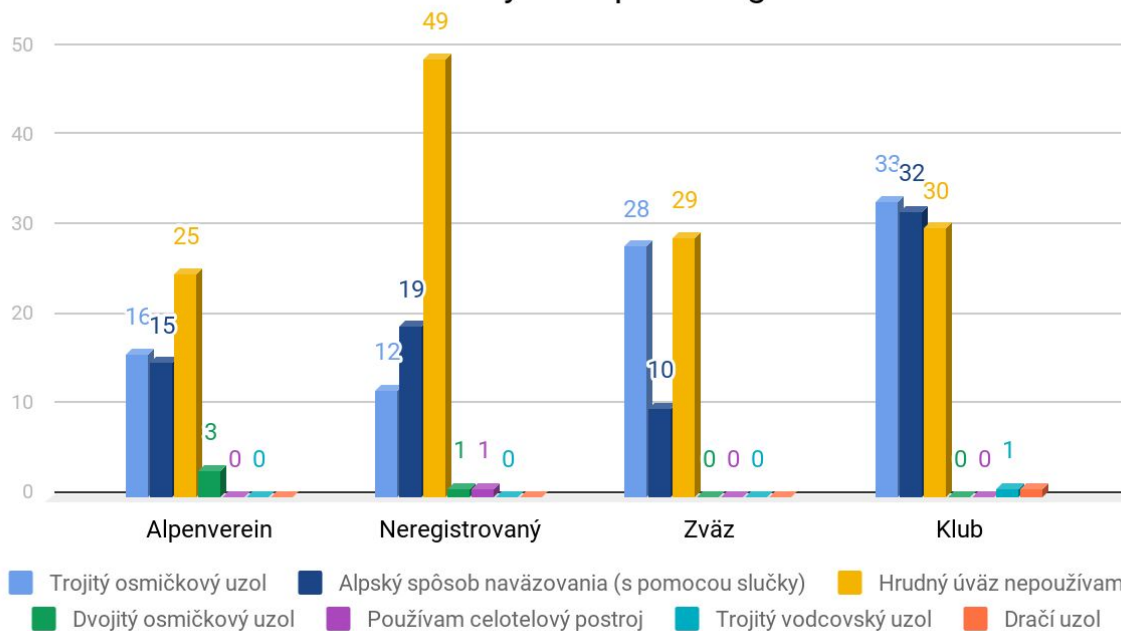

Rozdelenie údajov podľa veku len potvrdzuje výsledky predošlej otázky, keď percento lezcov, ktorí používajú hrudný úväz klesá s vekom. Inak tieto dáta nevykazujú výrazné odlišnosti.

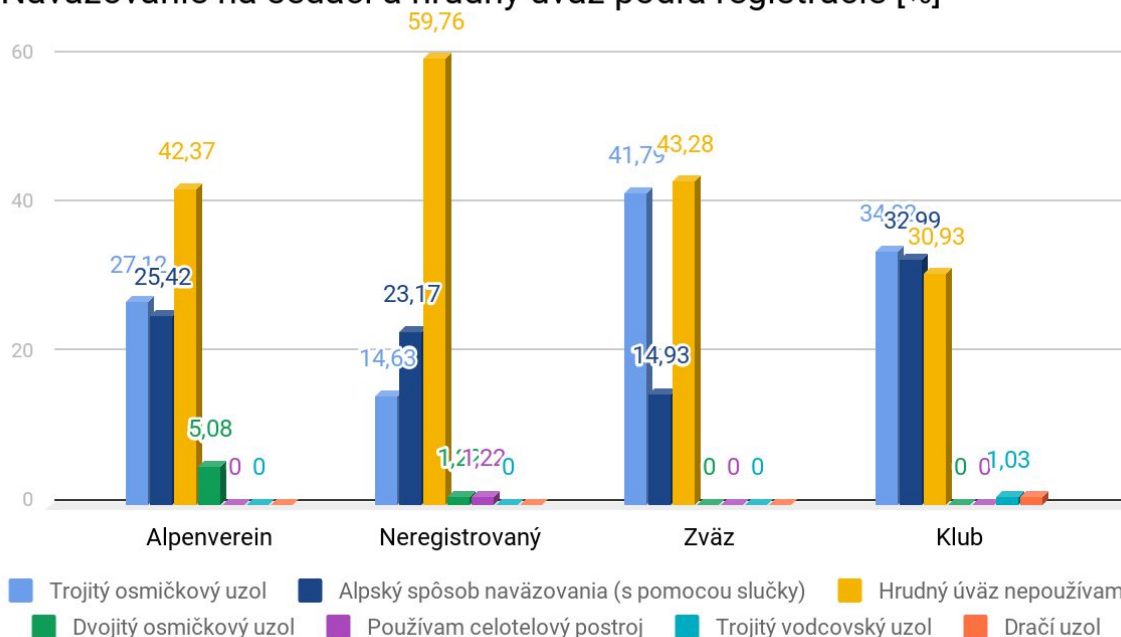
Akým spôsobom sa zvyčajne naväzujete na lano ak leziete so sedacím aj s hrudným úväzom? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Vek	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Trojité osmičkový uzol	16 (27,12 %)	12 (14,63 %)	28 (41,79 %)	33 (34,02 %)
Alpský spôsob naväzovania (s pomocou slučky)	15 (25,42 %)	19 (23,17 %)	10 (14,93 %)	32 (32,99 %)
Hrudný úväz nepoužívam	25 (42,37 %)	49 (59,76 %)	29 (43,28 %)	30 (30,93 %)
Dvojitý osmičkový uzol	3 (5,08 %)	1 (1,22 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Používam celotelový postroj	0 (0 %)	1 (1,22 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Trojité vodcovský uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,03 %)
Dračí uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,03 %)
Spolu	59	82	67	97

Naväzovanie na sedací a hrudný úväz podľa registrácie

Naväzovanie na sedací a hrudný úväz podľa registrácie [%]

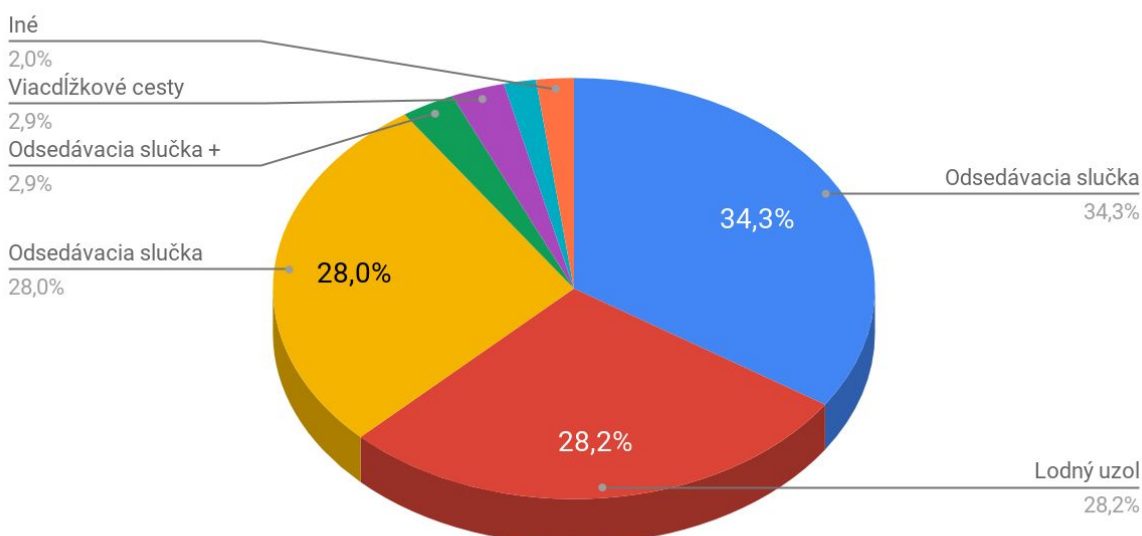
Z rozdelenia dát podľa spôsobu registrácie vyplýva zistenie, že výrazne najzodpovednejší čo sa týka používania hrudného úväzu sú lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES. Z údajov tiež vyplýva, že u lezcov registrovaných priamo na zväze SHS JAMES je výrazne nižšia popularita využívania alpského spôsobu naväzovania ako pri ostatných skupinách. Výrazne tu prevláda naväzovanie pomocou trojitého osmičkového uzla. Naopak, u neregistrovaných lezcov, má trojitý osmičkový uzol výrazne nižšiu úroveň používania. Neregistrovaní lezci, ktorí používajú hrudný úväz preferujú naväzovanie alpským spôsobom.

3.6 Zaisťovanie sa na stanovisku

Respondenti odpovedali na otázku "Akým spôsobom sa zaistíte na stanovisku pri lezení viacdĺžkových ciest?".

Akým spôsobom sa zaistíte na stanovisku pri lezení viacdĺžkových ciest? (347 odpovedí)	
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom	119 (34,29 %)
Lodný uzol	98 (28,24 %)
Odsedávacia slučka zapnutá do sedacieho úväzu karabínou	97 (27,95 %)
Odsedávacia slučka + lodný uzol	10 (2,88 %)
Viacdĺžkové cesty nelezím	10 (2,88 %)
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu dračím uzlom	6 (1,73 %)
Iné	7 (2,02 %)
Spolu	347

Spôsob zaistenia sa na stanovisku

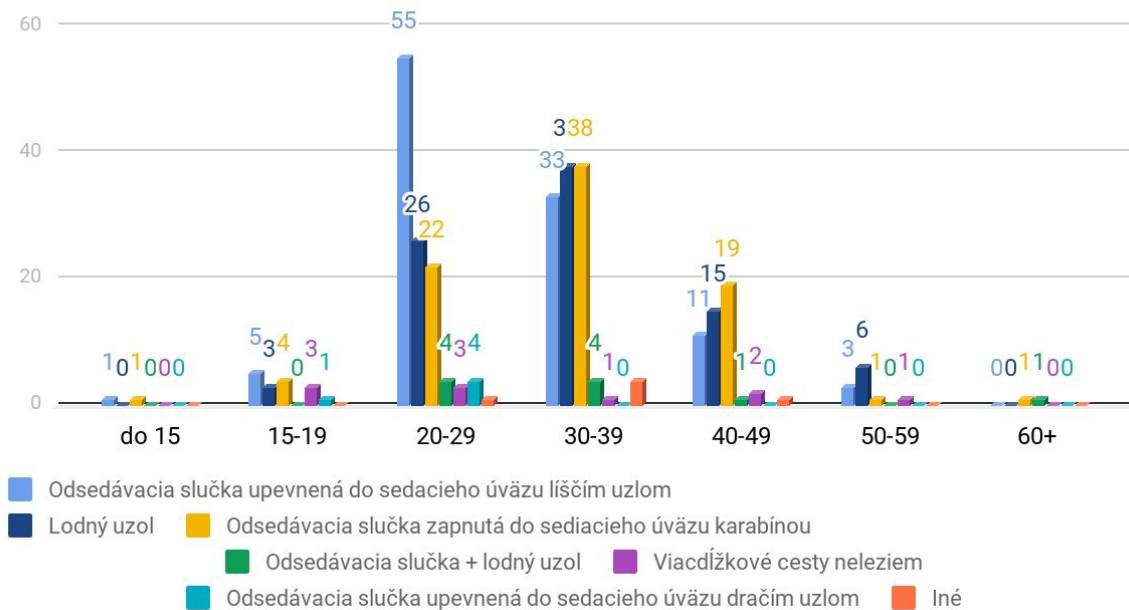

Najpopulárnejším spôsobom na zaistenie sa na stanovisku pri lezení viacdĺžkových ciest je odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom, za ňou pomerne tesne

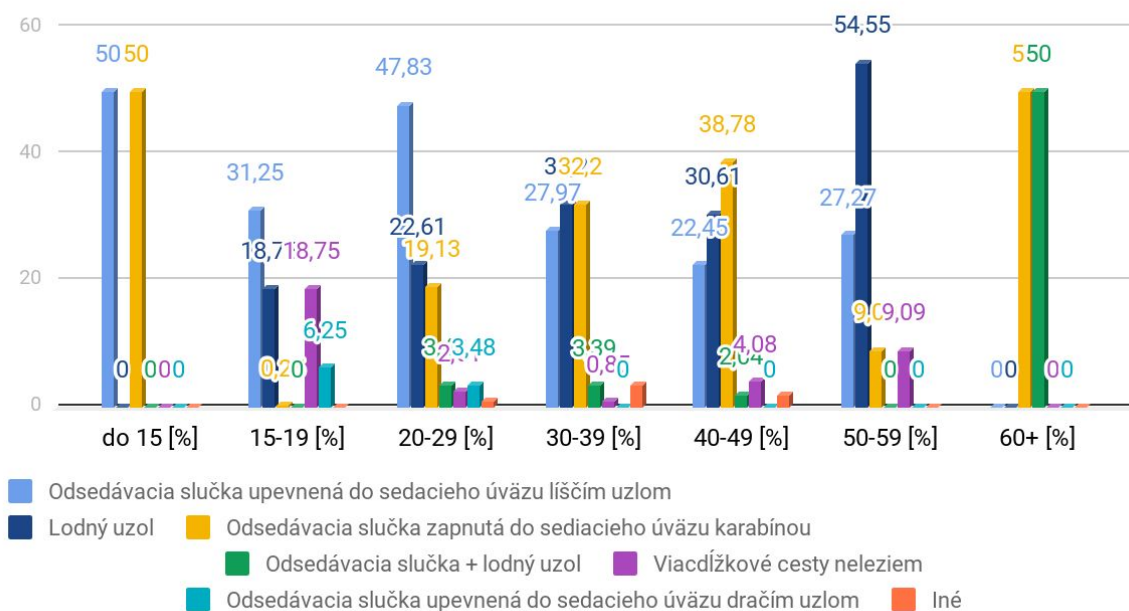
nasledujú lodný uzol a odsedávacia slučka zapnutá do sedacieho úväzu karabínou. Časť lezcov pre zaistenie na stanovisku používa viacnásobné zaistenie pomocou odsedávacej slučky a tiež lodného uzla.

Akým spôsobom sa zaistíte na stanovisku pri lezení viacdĺžkových ciest? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)							
Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom	1 (50 %)	5 (31,25 %)	55 (47,83 %)	33 (27,97 %)	11 (22,45 %)	3 (27,27 %)	0 (0 %)
Lodný uzol	0 (0 %)	3 (18,75 %)	26 (22,61 %)	38 (32,20 %)	15 (30,61 %)	6 (54,55 %)	0 (0 %)
Odsedávacia slučka zapnutá do sedacieho úväzu karabínou	1 (50 %)	4 (0,25 %)	22 (19,13 %)	38 (32,20 %)	19 (38,78 %)	1 (9,09 %)	1 (50%)
Odsedávacia slučka + lodný uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (3,48 %)	4 (3,39 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	1 (50 %)
Viacdĺžkové cesty nelezím	0 (0 %)	3 (18,75 %)	3 (2,61 %)	1 (0,85 %)	2 (4,08 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu dračím uzlom	0 (0 %)	1 (6,25 %)	4 (3,48 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Iné	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	4 (3,39 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Spôsob zaistenia sa na stanovisku podľa veku

Spôsob zaistenia sa na stanovisku podľa veku [%]

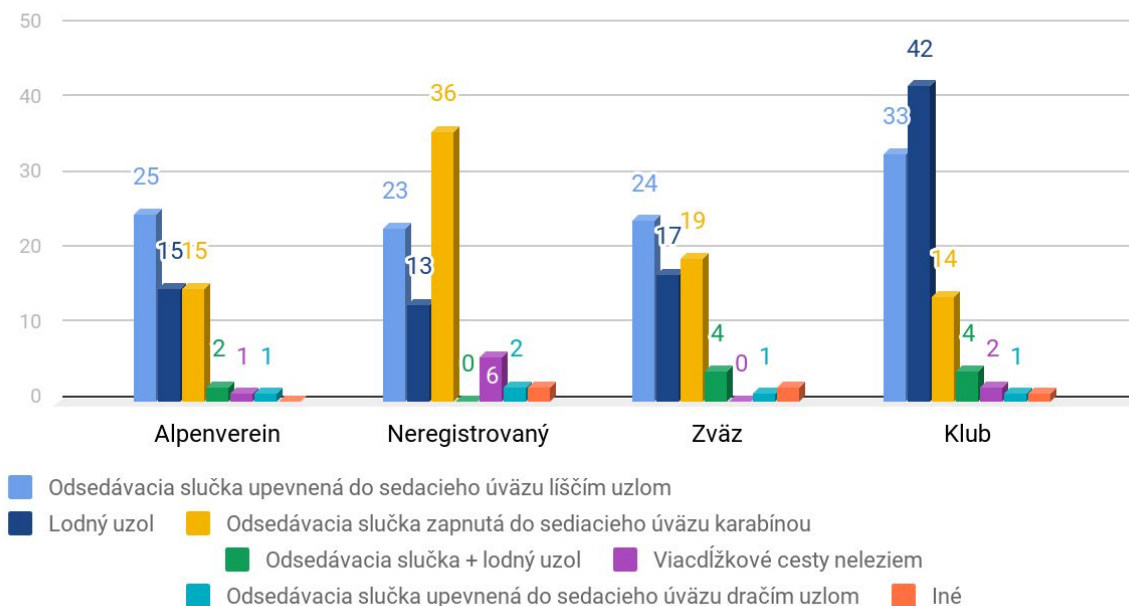

Z rozdelenia dát podľa veku vyplýva, že so stúpajúcim vekom stúpa obľuba zaistovania sa na stanovisku pomocou lodného uzlu, keď zrejme skúsenejší lezci viac chápú výhody zaistenia sa dynamickým lanom a tiež výhody možnosti jednoducho meniť dĺžku zaistovacieho prostriedku. U lezcov vo vekovej skupine 50-59 rokov výrazne kleslo využívanie odseďavacej slučky zapnutej do sedacieho úväzu pomocou karabíny. Odseďavacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom je najpopulárnejšia u mladších lezcov vo vekovom intervale 20-29 rokov.

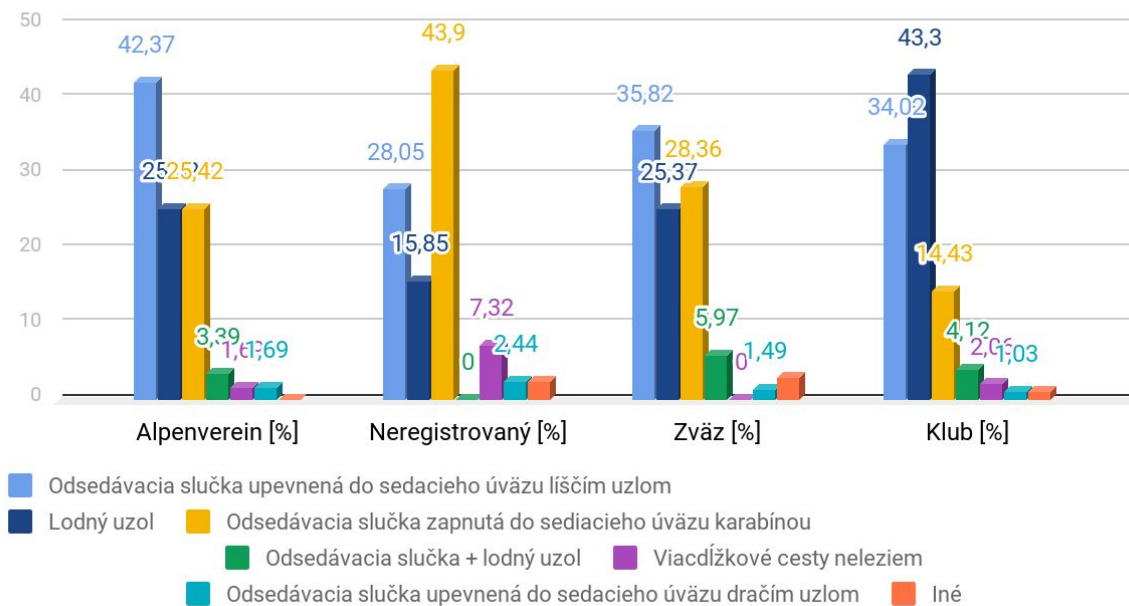
Akým spôsobom sa zaistíte na stanovisku pri lezení viacdĺžkových ciest? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom	25 (42,37 %)	23 (28,05 %)	24 (35,82 %)	33 (34,02 %)
Lodný uzol	15 (25,42 %)	13 (15,85 %)	17 (25,37 %)	42 (43,3 %)
Odsedávacia slučka zapnutá do sedacieho úväzu karabínou	15 (25,42 %)	36 (43,9 %)	19 (28,36 %)	14 (14,43 %)
Odsedávacia slučka + lodný uzol	2 (3,39 %)	0 (0 %)	4 (5,97 %)	4 (4,12 %)
Viacdĺžkové cesty nelezím	1 (1,69 %)	6 (7,32 %)	0 (0 %)	2 (2,06 %)
Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu dračím uzlom	1 (1,69 %)	2 (2,44 %)	1 (1,49 %)	1 (1,03 %)
Iné	0 (0 %)	2 (2,44 %)	2 (2,99 %)	1 (1,03 %)
Spolu	59	82	67	97

Spôsob zaistenia sa na stanovisku podľa registrácie

Spôsob zaistenia sa na stanovisku podľa registrácie [%]

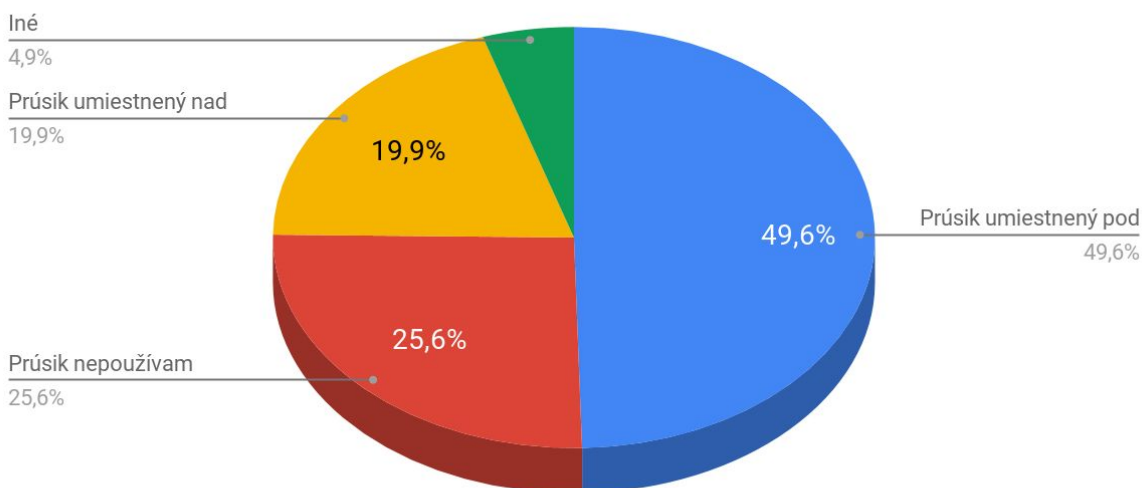
Z rozdelenia dát podľa spôsobu registrácie vyplýva, že najvýhodnejší spôsob zaistenia sa na stanovisku (lodný uzol) využívajú výrazne najviac lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES (43,3 %). Najnižšie využívania (len 15,85 %) bolo zistené u lezcov, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej orgaizácii. Pri lezcoch registrovaných priamo na zväze SHS JAMES a lezcoch registrovaných v Alpenverein je percento využívania lodného uzla podobné (cca 25-28 %). Neregistrovaní lezci využívajú výrazne najviac odsedávaciu slučku zapnutú do sedacieho úväzu karabínou, lezci registrovaní cez Alpenverein a lezci registrovaní priamo na zväze SHS JAMES obľubujú odsedávaciu slučku upevnenú do sedacieho úväzu líščím uzlom.

3.7 Sebaistenie pri zlaňovaní

Respondenti odpovedali na otázku "Aký spôsob sebaistenia používate pri zlaňovaní?".

Aký spôsob sebaistenia používate pri zlaňovaní? (347 odpovedí)	
Prúsik umiestnený pod zlaňovacou pomôckou	172 (49,57 %)
Prúsik nepoužívam	89 (25,65 %)
Prúsik umiestnený nad zlaňovacou pomôckou	69 (19,88 %)
Iné	17 (4,9 %)
Spolu	347

Sebaistenie pri zlaňovaní

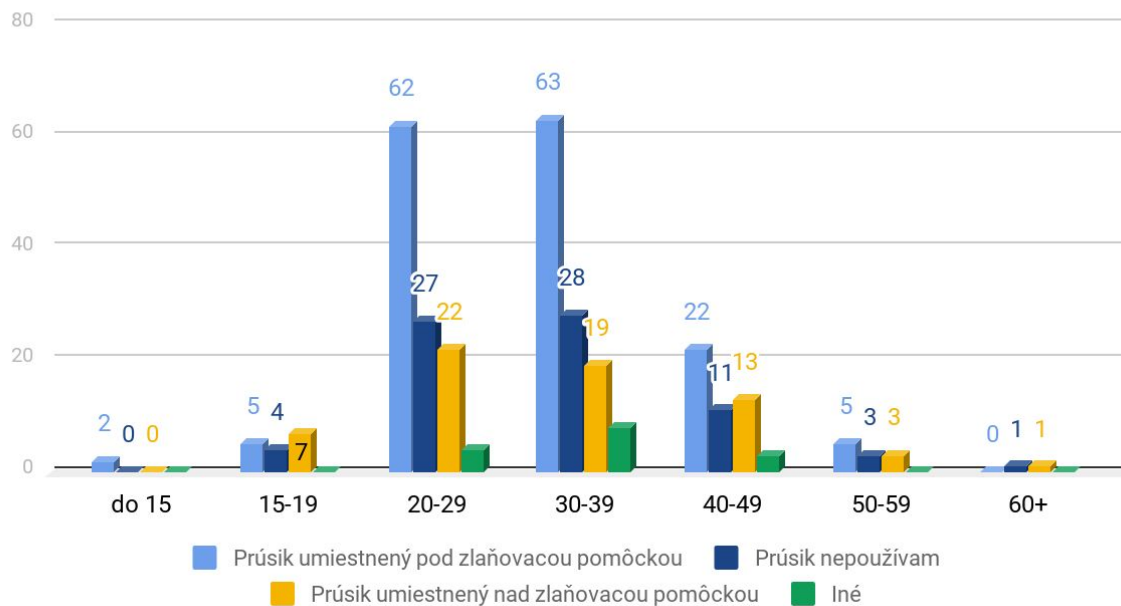

Veľmi alarmujúcim zistením v rámci prieskumu je, že viac než 25 % lezcov nepoužíva prúsik pri zlaňovaní. V prípade nehody, alebo problémov pri zlaňovaní u týchto lezcov na základe toho faktu výrazne stúpa riziko pádu a zranenia a minimálne riešenie bežných situácií, ako je zamotanie lana je značne komplikovanejšie. Výrazne najobľúbenejším spôsobom sebaistenia pri zlaňovaní je použitie prúsiku umiestneného pod zlaňovacou pomôckou.

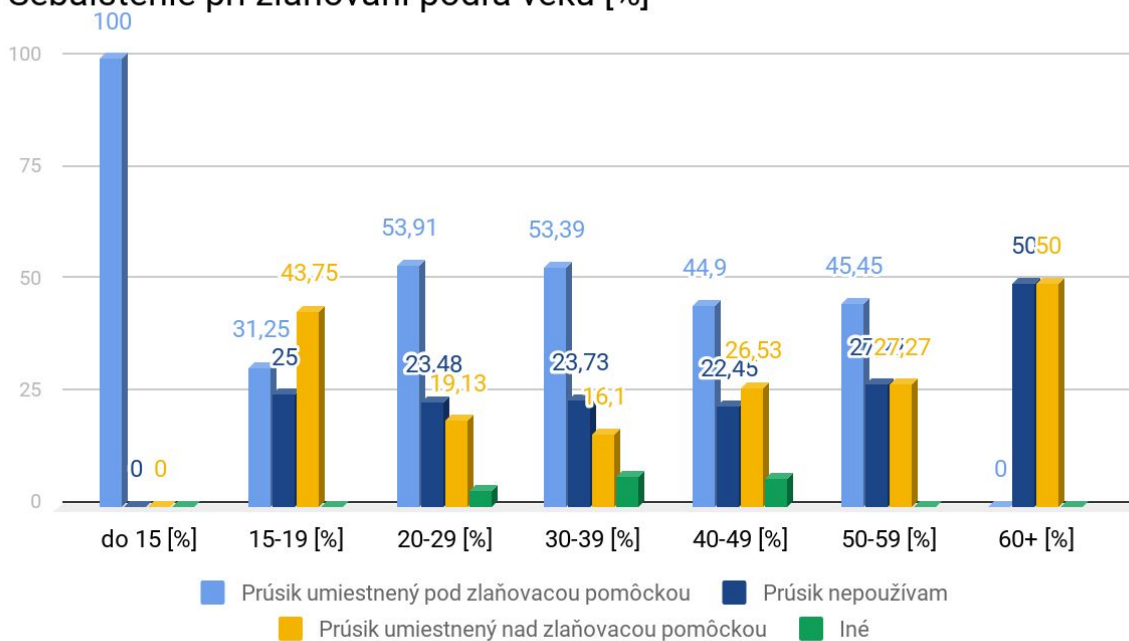
Aký spôsob sebaistenia používate pri zlaňovaní? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Prúsik umiestnený pod zlaňovacou pomôckou	2 (100 %)	5 (31,25 %)	62 (53,91 %)	63 (53,39 %)	22 (44,9 %)	5 (45,45 %)	0 (0 %)
Prúsik nepoužívam	0 (0 %)	4 (25 %)	27 (23,48 %)	28 (23,73 %)	11 (22,45 %)	3 (27,27 %)	1 (50 %)
Prúsik umiestnený nad zlaňovacou pomôckou	0 (0 %)	7 (43,75 %)	22 (19,13 %)	19 (16,1 %)	13 (26,53 %)	3 (27,27 %)	1 (50 %)
Iné	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (3,48 %)	8 (6,78 %)	3 (6,12 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Sebaistenie pri zlaňovaní podľa veku

Sebaistenie pri zlaňovaní podľa veku [%]

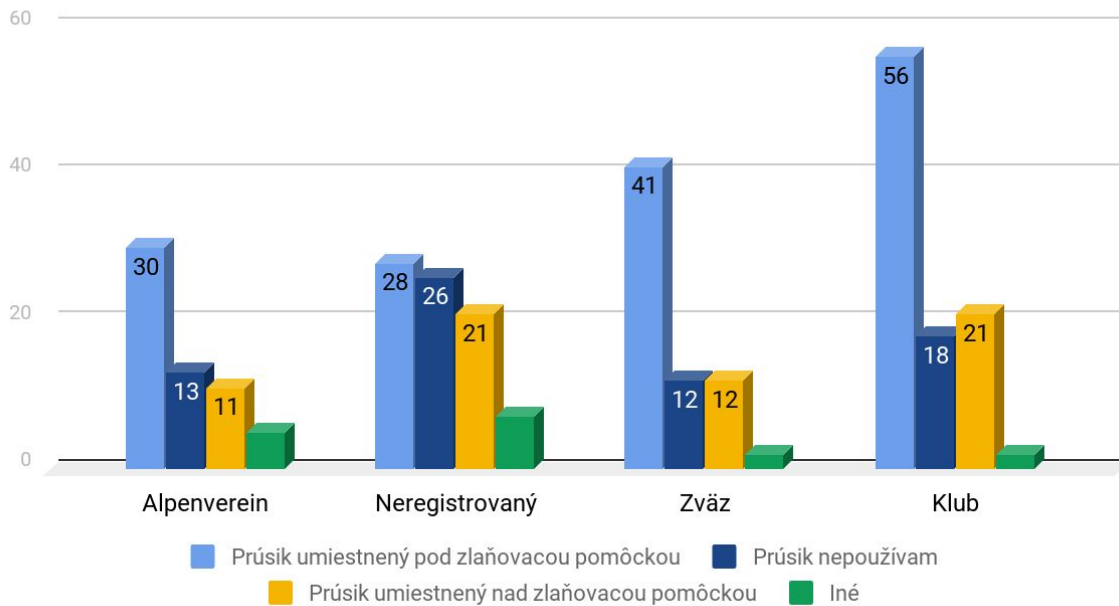

Pri rozdelení dát podľa veku nie sú zjavné žiadne významné rozdiely. Jedinou odchýlkou je, že veková skupina 15-19 rokov skôr preferuje umiestnenie prúsika nad zlaňovaciu pomôcku ako pod zlaňovaciu pomôcku. Vzhľadom na súbor dát pre túto skupinu ale nemusí byť toto zistenie relevantné.

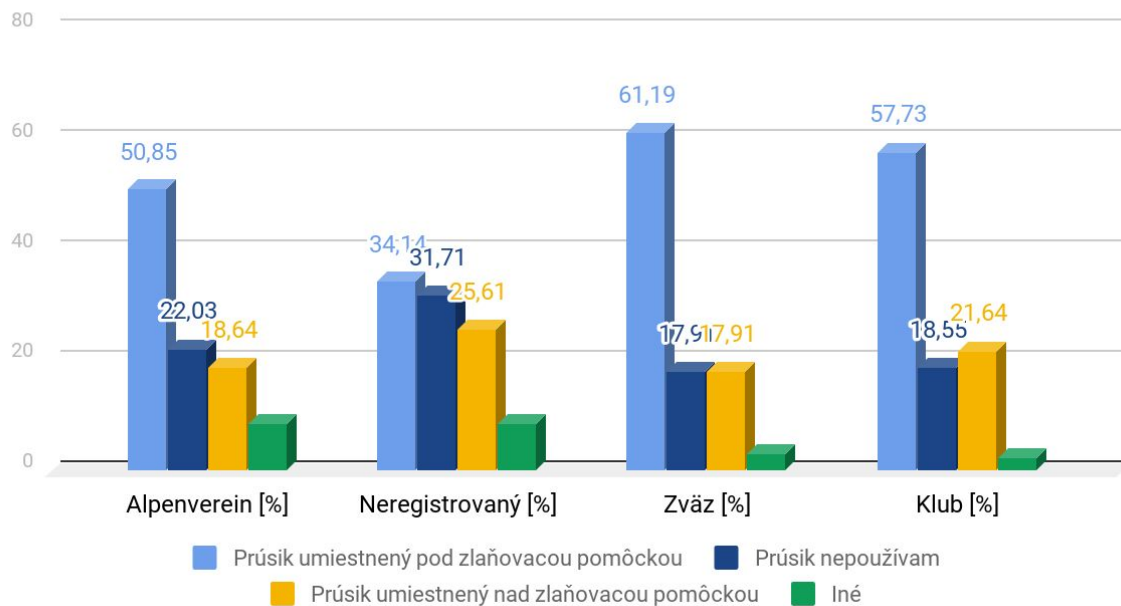
Aký spôsob sebaistenia používate pri zlaňovaní? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Prúsik umiestnený pod zlaňovacou pomôckou	30 (50,85 %)	28 (34,14 %)	41 (61,19 %)	56 (57,73 %)
Prúsik nepoužívam	13 (22,03 %)	26 (31,71 %)	12 (17,91 %)	18 (18,55 %)
Prúsik umiestnený nad zlaňovacou pomôckou	11 (18,64 %)	21 (25,61 %)	12 (17,91 %)	21 (21,64 %)
Iné	5 (8,47 %)	7 (8,54 %)	2 (2,99 %)	2 (2,06 %)
Spolu	59	82	67	97

Sebaistenie pri zlaňovaní podľa registrácie

Sebaistenie pri zlaňovaní podľa registrácie [%]

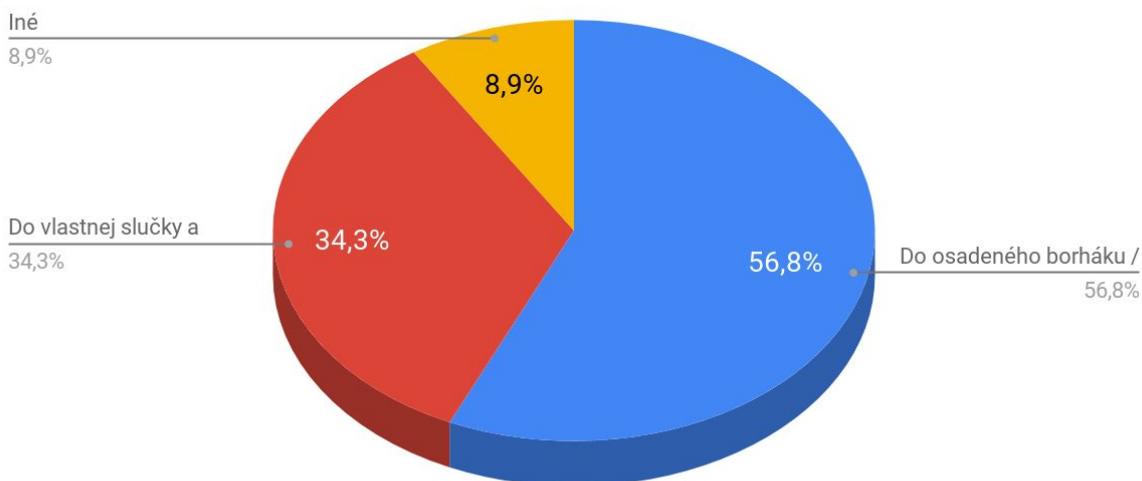
Z rozdelenia údajov podľa spôsobu registrácie vyplýva, že sebaistenie pri zlaňovaní pomocou prúsika najmenej používajú lezci, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej organizácii. Výsledky u lezcov, ktorí sú akýmkoľvek spôsobom registrovaní sú veľmi podobné, pričom mierne nižšie využívanie prúsika je u lezcov registrovaných cez Alpenverein.

3.8 Zaistenie lana pri lezení top-rope

Respondenti odpovedali na otázku "Akým spôsobom zaistujete lano vo vratnom bode pri lezení top-rope na skalkách?".

Akým spôsobom zaistujete lano vo vratnom bode pri lezení top-rope na skalkách? (347 odpovedí)	
Do osadeného borháku / "prasiatka"	197 (56,77 %)
Do vlastnej slučky a karabíny s poistkou	119 (34,29 %)
Iné	31 (8,93 %)
Spolu	347

Zaistenie lana pri lezení top-rope

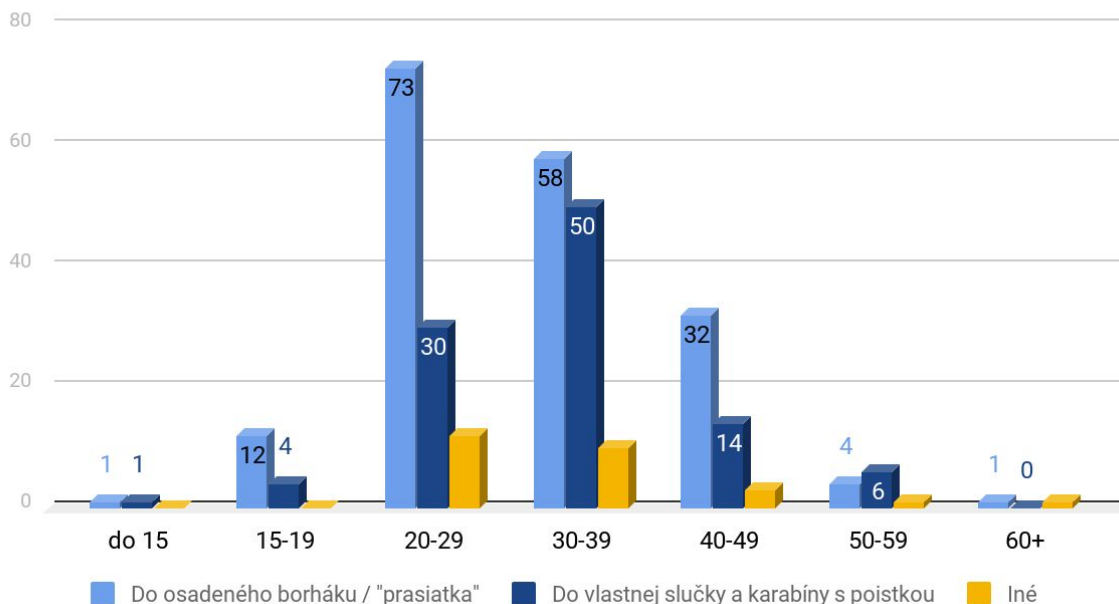

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že až 56,77 % lezcov pri lezení top-rope umiestňuje lano priamo do posledného bodu cesty - či už sa jedná o borhák alebo "prasiatko". Tento postup nie je ideálny, nakoľko týmto dochádza k zbytočnému opotrebovaniu fixného istenia v cestách. Viac než tretina lezcov (34,29 %) je k fixnému isteniu šetrnejších a pri lezení top-rope lano zaisťuje do vlastnej slučky a karabíny s poistkou. Skupina lezcov, ktorá využila možnosť voľnej odpovede (8,93 %) zväčša využíva kombináciu uvedených postupov, prípadne ich využíva striedavo podľa okolností, prípadne namiesto zámkovej karabíny používa dvojicu protismerne umiestnených expresov. Jeden z respondentov uviedol, že lano zaisťuje pomocou Petzl RollClip, čo je karabína s poistkou s integrovanou kladkou.

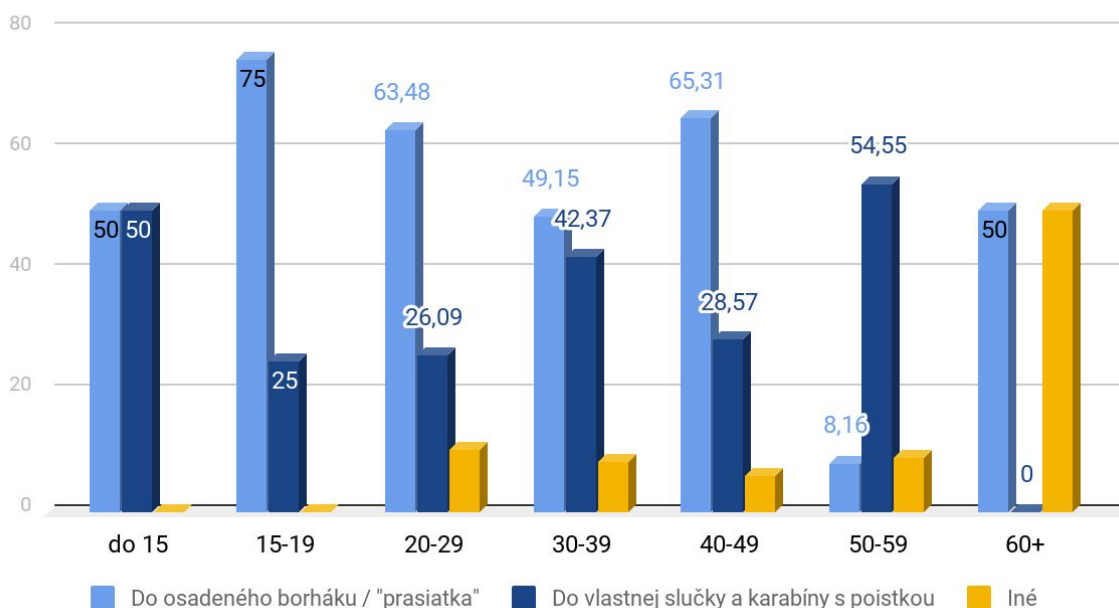
Akým spôsobom zaisťujete lano vo vratnom bode pri lezení top-rope na skalkách? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Do osadeného borháku / "prasiatka"	1 (50 %)	12 (75 %)	73 (63,48 %)	58 (49,15 %)	32 (65,31 %)	4 (8,16 %)	1 (50 %)
Do vlastnej slučky a karabíny s poistkou	1 (50 %)	4 (25 %)	30 (26,09 %)	50 (42,37 %)	14 (28,57 %)	6 (54,55 %)	0 (0 %)
Iné	0 (0 %)	0 (0 %)	12 (10,43 %)	10 (8,47 %)	3 (6,12 %)	1 (9,09 %)	1 (50 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Zaistenie lana pri lezení top-rope podľa veku

Zaistenie lana pri lezení top-rope podľa veku [%]

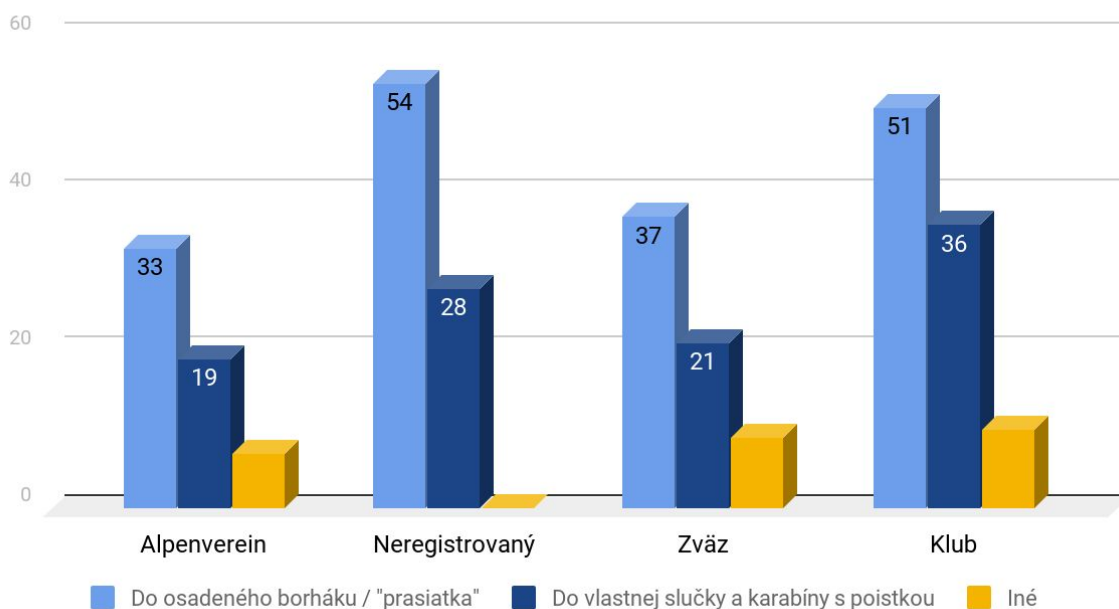

Z rozdelenia dát podľa veku vyplýva, že najšetnejší k fixnému isteniu pri lezení top-rope sú lezci vo vekovom intervale 50-59 rokov, kde až 54,55 % zaistuje lano do slučky a vlastnej karabíny s poistkou. Za nimi nasleduje veková skupina 30-39 rokov, kde tento postup využíva 42,37 % lezcov. Zaistenie lana priamo do fixného istenia v ceste využívajú najviac lezci vo vekovom intervale 40-49 rokov (65,31 %) a 20-29 rokov (63,48 %).

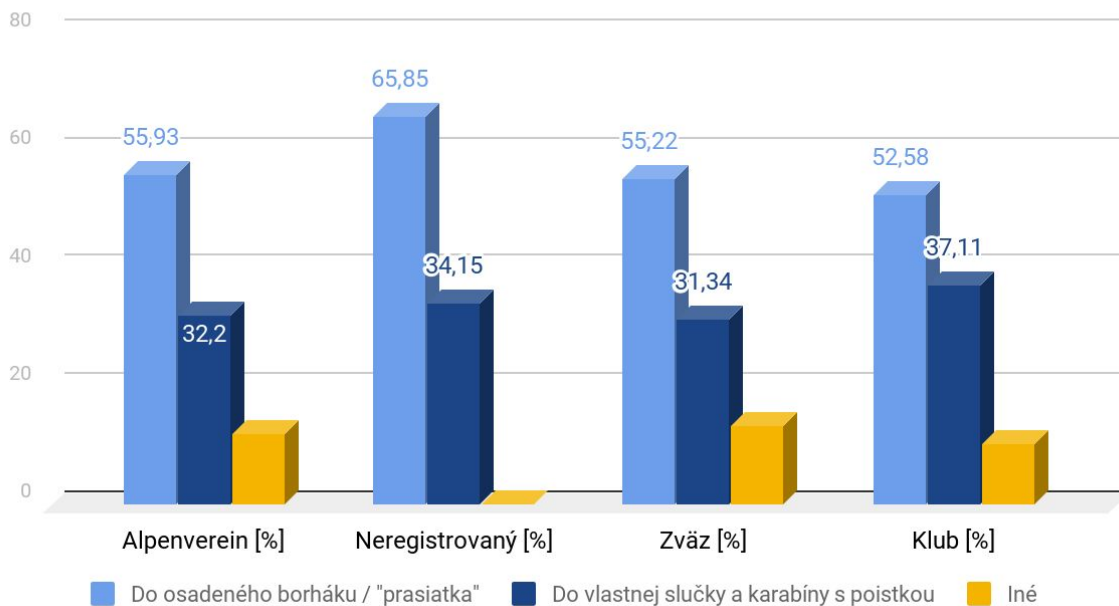
Akým spôsobom zaistujete lano vo vratnom bode pri lezení top-rope na skalkách? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Do osadeného borháku / "prasiatka"	33 (55,93 %)	54 (65,85 %)	37 (55,22 %)	51 (52,58 %)
Do vlastnej slučky a karabíny s poistkou	19 (32,2 %)	28 (34,15 %)	21 (31,34 %)	36 (37,11 %)
Iné	7 (11,86 %)	0 (0 %)	9 (13,43 %)	10 (10,31 %)
Spolu	59	82	67	97

Zaistenie lano pri lezení top-rope podľa registrácie

Zaistenie lana pri lezení top-rope podľa registrácie [%]

Z rozdelenie dát podľa spôsobu registrácie vyplýva, že zaistenie lana do fixného istenia pri lezení top-rope najviac využívajú lezci bez registrácie v horolezeckých organizáciách (65,58 %). Ostatné skupiny nevykazujú výrazné rozdiely a odchýlky, zaistenie lana do fixného istenia využíva 52-56 % lezcov z týchto skupín.

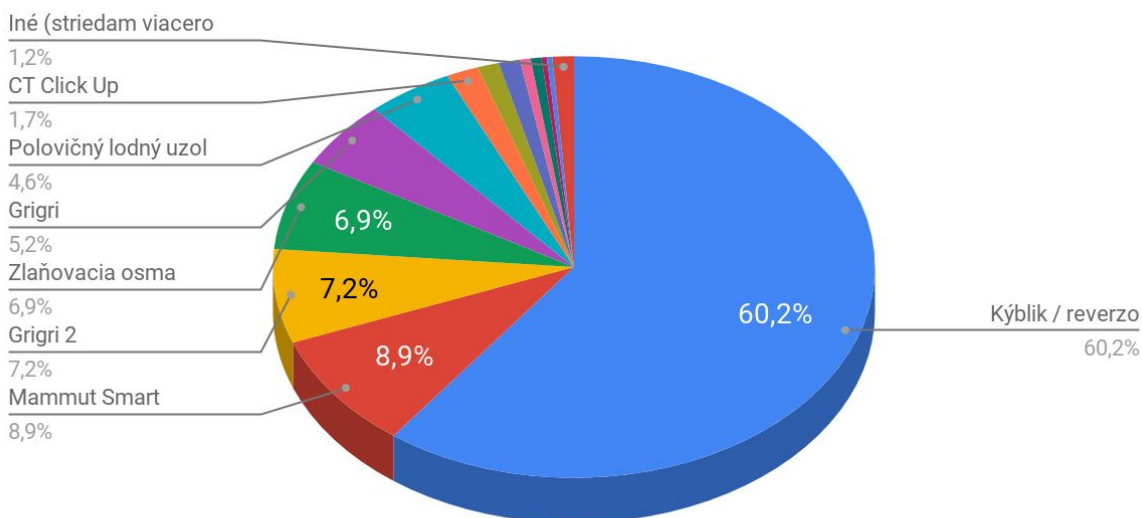
3.9 Istítko preferované pri športovom lezení

Respondenti odpovedali na otázku "Aké istítko preferujete pri športovom lezení?".

Aké istítko preferujete pri športovom lezení? (347 odpovedí)	
Kýblik / reverzo	209 (60,23 %)
Mammut Smart	31 (8,93 %)
Petzl Grigri 2	25 (7,20 %)
Zlaňovacia osma	24 (6,92 %)
Petzl Grigri	18 (5,19 %)
Polovičný lodný uzol	16 (4,61 %)
CT Click Up	6 (1,73 %)
Petzl Grigri +	4 (1,15 %)
Alpine Up	4 (1,15 %)
Trango Cinch	2 (0,58 %)
CT Be Up	2 (0,58 %)

ATC Guide	1 (0,29 %)
Edelrid Mega Jul	1 (0,29 %)
Iné (striedam viacero typov)	4 (1,15 %)
Spolu	347

Istítko preferované pri športovom lezení

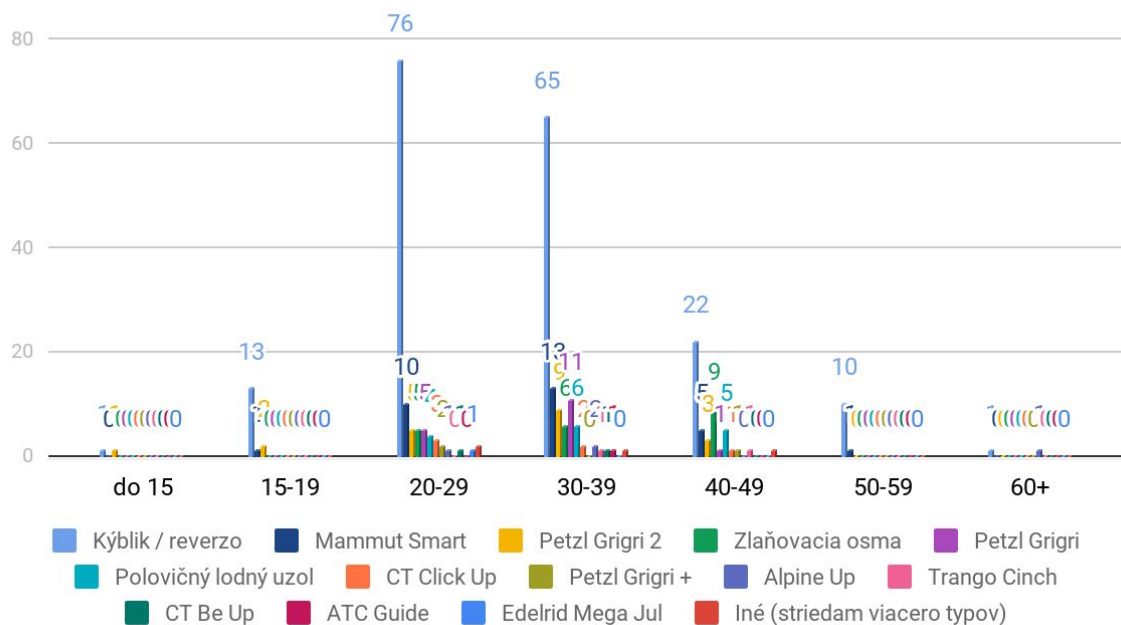

Zo získaných dát vyplýva, že výrazne najviac lezcov preferuje pri športovom lezení istenie pomocou kýblika alebo reverza - až 60,23 %. Z ďalších druhov istítok je obľúbený Mammut Smart (8,93 %) a Petzl Gri Gri 2 (7,20 %). Ak by sme spoločne zoskupili všetky modely Petzl Gri Gri (1, 2 a +), hodnota v prieskume by dosiahla 13,54 %. Zaujímavosťou je, že 6,92 % respondentov preferuje istenie pomocou zlaňovacej osmy. Polovičný lodný uzol ako preferovaný uviedlo 4,61 % respondentov.

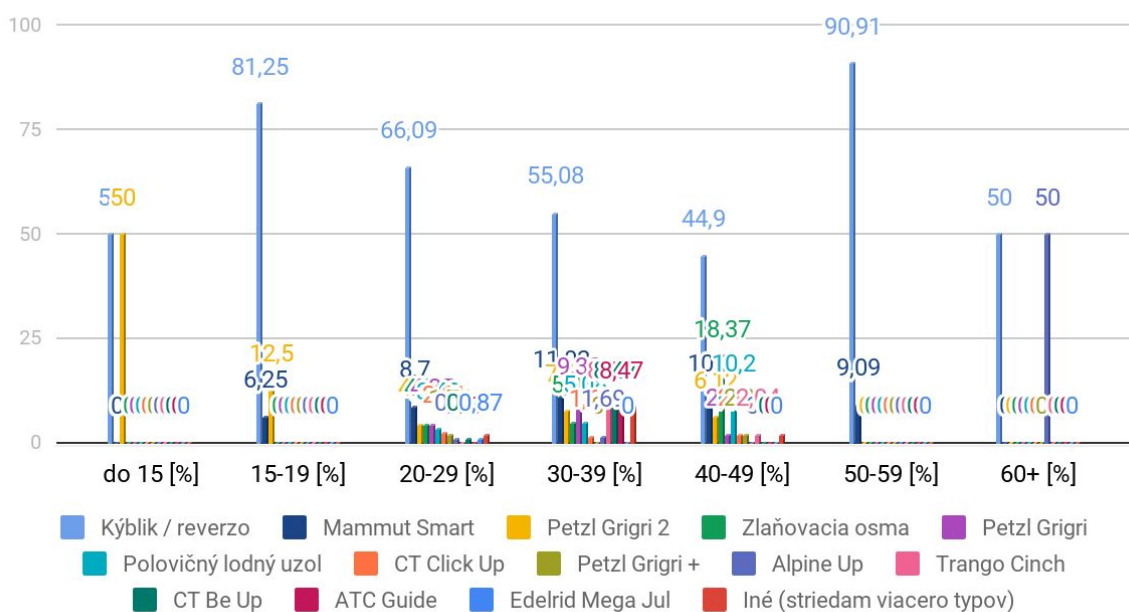
Aké istítko preferujete pri športovom lezení? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Kýblik / reverzo	1 (50 %)	13 (81,25 %)	76 (66,09 %)	65 (55,08 %)	22 (44,9 %)	10 (90,91 %)	1 (50 %)
Mammut Smart	0 (0 %)	1 (6,25 %)	10 (8,7 %)	13 (11,02 %)	5 (10,2 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Petzl Grigi 2	1 (50 %)	2 (12,5 %)	5 (4,35 %)	9 (7,63 %)	3 (6,12 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Zlaňovacia osma	0 (0 %)	0 (0 %)	5 (4,35 %)	6 (5,08 %)	9 (18,37 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Petzl Grigi	0 (0 %)	0 (0 %)	5 (4,35 %)	11 (9,32 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Polovičný lodný uzol	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (3,48 %)	6 (5,08 %)	5 (10,2 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
CT Click Up	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (2,61 %)	2 (1,69 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Petzl Grigi +	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (1,74 %)	0 (0 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Alpine Up	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	2 (1,69 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (50 %)
Trango Cinch	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (8,47 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
CT Be Up	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	1 (8,47 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
ATC Guide	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (8,47 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Edelrid Mega Jul	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Iné (striedam viacero typov)	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (1,74 %)	1 (8,47 %)	1 (2,04 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Istítko preferované pri športovom lezení podľa veku

Istítko preferované pri športovom lezení podľa veku [%]

Pri rozdelení dát podľa veku bolo objavených viacero zaujímavých trendov.

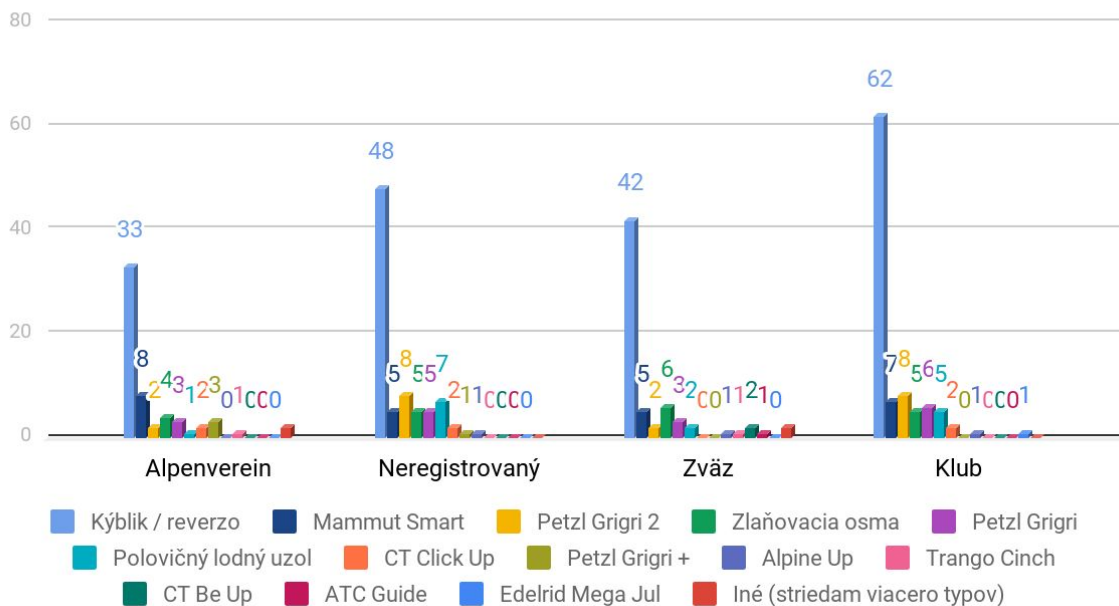
Obľuba istenia pomocou kýblika alebo reverza sa výrazne líši podľa vekových skupín. Je veľmi obľúbené vo vekových skupinách 50-59 rokov (90,91 %) a 15-19 rokov (81,25 %, môže to súvisieť s tým, že je súčasťou základných lezeckých setov). Následne jeho obľuba s vekom klesá - 20-29 rokov (66,09 %), 30-39 rokov (55,08 %), 40-49 rokov (44,9 %). To pravdepodobne súvisí s tým, že ako sa s vekom menia skúsenosti a finančné možnosti

lezcov, väčšinou postupne prechádzajú k pokročilejším istítkam, ktoré sú špeciálne usposobené na športové lezenie.

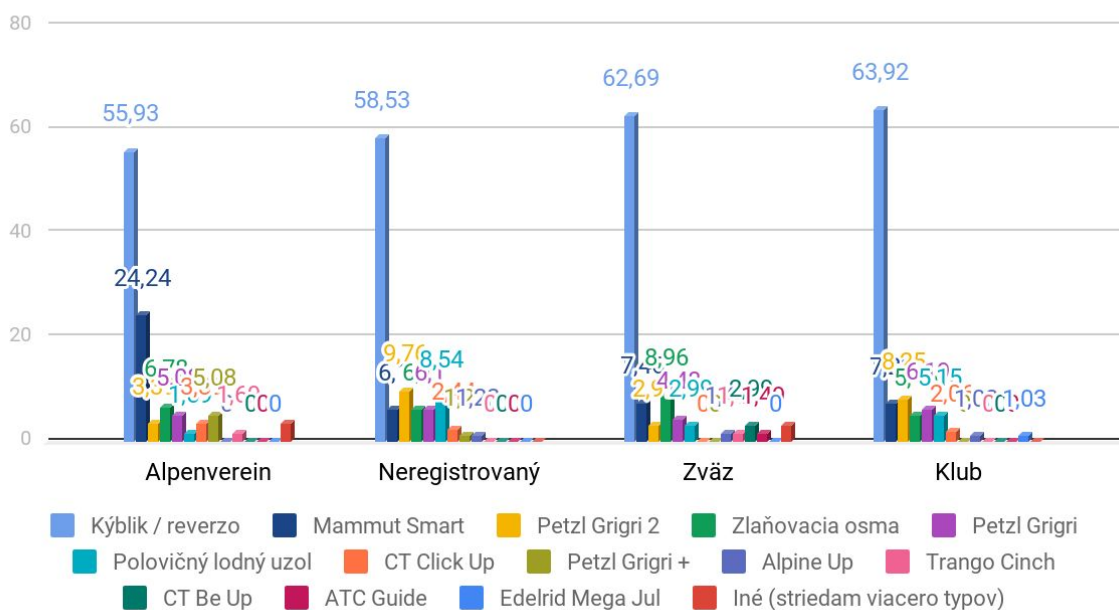
Ďalším trendom je, že lezci pod 20 rokov nepoužívajú na istenie polovičný lodný uzol ani zlaňovaciú osmu. Tieto pomôcky v týchto vekových kategóriách neboli uvádzané žiadnymi z respondentov.

Aké istítko preferujete pri športovom lezení? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)				
Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Kýblik / reverzo	33 (55,93 %)	48 (58,53 %)	42 (62,69 %)	62 (63,92 %)
Mammut Smart	8 (24,24 %)	5 (6,1 %)	5 (7,46 %)	7 (7,22 %)
Petzl Grigri 2	2 (3,39 %)	8 (9,76 %)	2 (2,99 %)	8 (8,25 %)
Zlaňovacia osma	4 (6,78 %)	5 (6,1 %)	6 (8,96 %)	5 (5,15 %)
Petzl Grigri	3 (5,08 %)	5 (6,1 %)	3 (4,48 %)	6 (6,19 %)
Polovičný lodný uzol	1 (1,69 %)	7 (8,54 %)	2 (2,99 %)	5 (5,15 %)
CT Click Up	2 (3,39 %)	2 (2,44 %)	0 (0 %)	2 (2,06 %)
Petzl Grigri +	3 (5,08 %)	1 (1,22 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Alpine Up	0 (0 %)	1 (1,22 %)	1 (1,49 %)	1 (1,03 %)
Trango Cinch	1 (1,69 %)	0 (0 %)	1 (1,49 %)	0 (0 %)
CT Be Up	0 (0 %)	0 (0 %)	2 (2,99 %)	0 (0 %)
ATC Guide	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,49 %)	0 (0 %)
Edelrid Mega Jul	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,03 %)
Iné (striedam viacero typov)	2 (3,39 %)	0 (0 %)	2 (2,99 %)	0 (0 %)
Spolu	59	82	67	97

Istítko preferované pri športovom lezení podľa registrácie

Istítko preferované pri športovom lezení podľa registrácie [%]

Rozdelenie dát podľa spôsobu registrácie lezcov nevykazuje výrazné rozdiely medzi jednotlivými skupinami.

3.10 Zapínanie expresov

Respondenti odpovedali na otázku "Na čo sa zameriavate pri zapínaní expresov?".

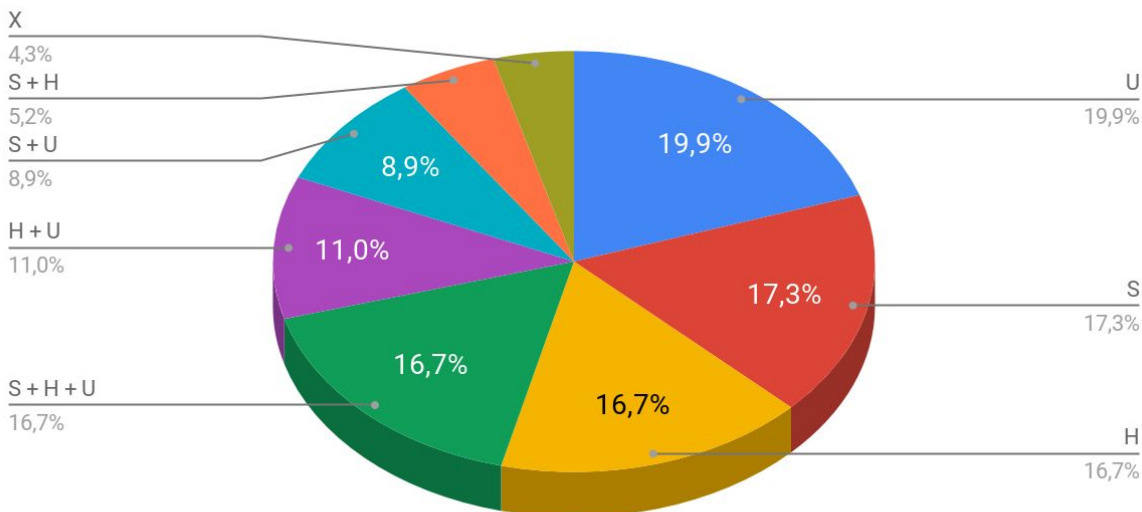
Respondenti mali možnosť vybrať z nasledujúcich možností:

- Všímam si otočenie spodnej karabíny, aby bola otočená zámkom na stranu z ktorej prichádza lano (S)
- Všímam si otočenie hornej karabíny, aby bola otočená zámkom proti smeru predpokladaného postupu (H)
- Všímam si umiestnenie a dĺžku expresu, aby sa zámok nedotýkal skaly a nehrozilo jeho samovoľné otvorenie (U)
- Vôbec to neriešim (X)

V tejto otázke bolo možné vybrať aj viacero možností zároveň.

Na čo sa zameriavate pri zapínaní expresov? (sumár podľa hlasov, 347 odpovedí)	
U (umiestnenie)	69 (19,88 %)
S (spodná karabína)	60 (17,29 %)
H (horná karabína)	58 (16,71 %)
S + H + U (spodná aj horná karabína, umiestnenie)	58 (16,71 %)
H + U (horná karabína, umiestnenie)	38 (10,95 %)
S + U (spodná karabína, umiestnenie)	31 (8,93 %)
S + H (spodná aj horná karabína)	18 (5,19 %)
X (vôbec to neriešim)	15 (4,32 %)
Spolu	347

Zapínanie expresov (sumár podľa hlasov)

Zo sumárnych výsledkov prieskumu vyplýva, že iba 16,71 % lezcov si pri zapínaní expresov všímajú všetky 3 dôležité faktory, čím môžu vo vysokej miere efektívne predísť zlyhaniu expresu pri zapnutí do fixného istiaceho bodu v prípade pádu. Z respondentov, ktorí sa zúčastnili prieskumu 4,32 % vôbec nerieši či expres zapína do istiaceho bodu správne.

Na čo sa zameriavate pri zapínaní expresov? (samostatné možnosti, 347 odpovedí)	
S (spodná karabína)	167 (48,12 %)
H (horná karabína)	172 (49,56 %)
U (umiestnenie expresu)	196 (56,48 %)
Spolu	347

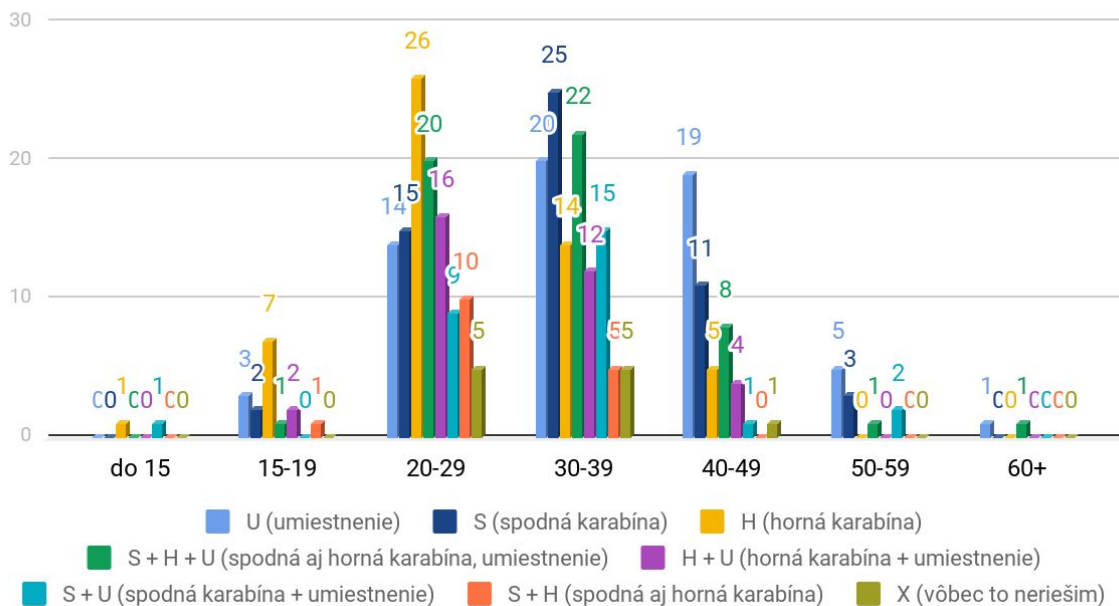
Pri samostatnej analýze jednotlivých možností je možné porovnať, ktoré faktory si lezci pri zapínaní expresov do istiaceho bodu všímajú najčastejšie. Z tohto hľadiska nemá zmysel uvažovať s lezcami, ktorí zapínanie expresov neriešia vôbec, preto boli dáta v tejto štatistike od nich očistené.

Podľa výsledkov si najviac lezci všímajú umiestnenie a dĺžku expresu, aby sa zámok nedotýkal skaly a nehrozilo jeho samovoľné otvorenie (56,48 %), následne vo veľmi podobnej miere otočenie hornej karabíny, aby bola otočená zámkom proti smeru predpokladaného postupu (49,56 %) a otočenie spodnej karabíny, aby bola otočená zámkom na stranu z ktorej prichádza lano (48,12 %).

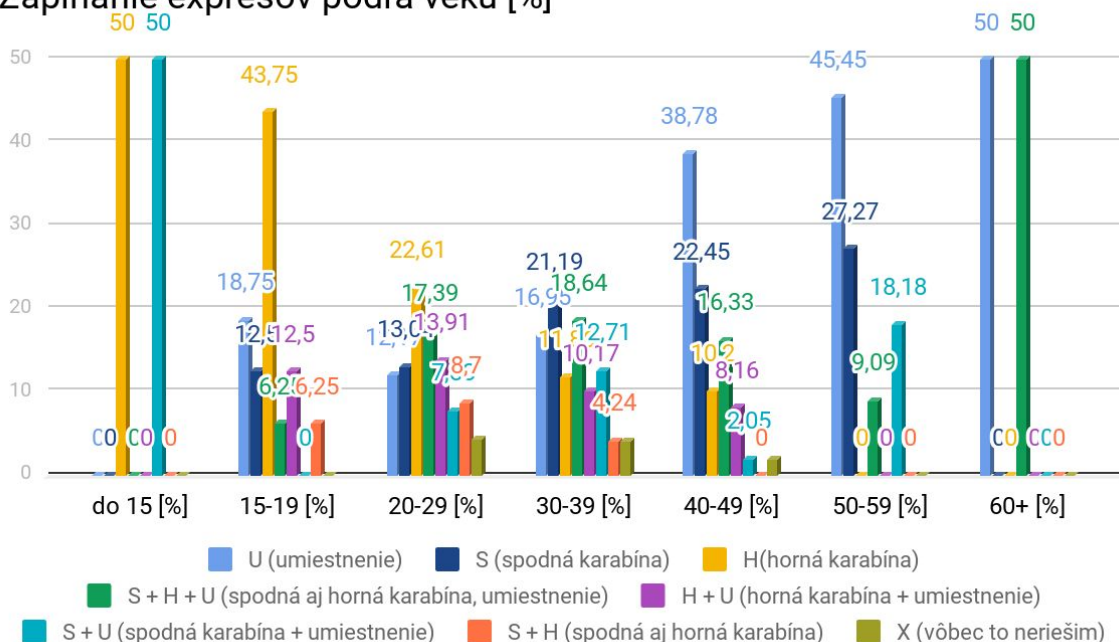
Na čo sa zameriavate pri zapínaní expresov? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
U (umiestnenie)	0 (0 %)	3 (18,75 %)	14 (12,17 %)	20 (16,95 %)	19 (38,78 %)	5 (45,45 %)	1 (50 %)
S (spodná karabína)	0 (0 %)	2 (12,5 %)	15 (13,04 %)	25 (21,19 %)	11 (22,45 %)	3 (27,27 %)	0 (0 %)
H (horná karabína)	1 (50 %)	7 (43,75 %)	26 (22,61 %)	14 (11,86 %)	5 (10,2 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
S + H + U (spodná aj horná karabína, umiestnenie)	0 (0 %)	1 (6,25 %)	20 (17,39 %)	22 (18,64 %)	8 (16,33 %)	1 (9,09 %)	1 (50 %)
H + U (horná karabína + umiestnenie)	0 (0 %)	2 (12,5 %)	16 (13,91 %)	12 (10,17 %)	4 (8,16 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
S + U (spodná karabína + umiestnenie)	1 (50 %)	0 (0 %)	9 (7,83 %)	15 (12,71 %)	1 (2,05 %)	2 (18,18 %)	0 (0 %)
S + H (spodná aj horná karabína)	0 (0 %)	1 (6,25 %)	10 (8,70 %)	5 (4,24 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
X (vôbec to neriešim)	0 (0 %)	0 (0 %)	5 (4,35 %)	5 (4,24 %)	1 (2,05 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Zapínanie expresov podľa veku

Zapínanie expresov podľa veku [%]

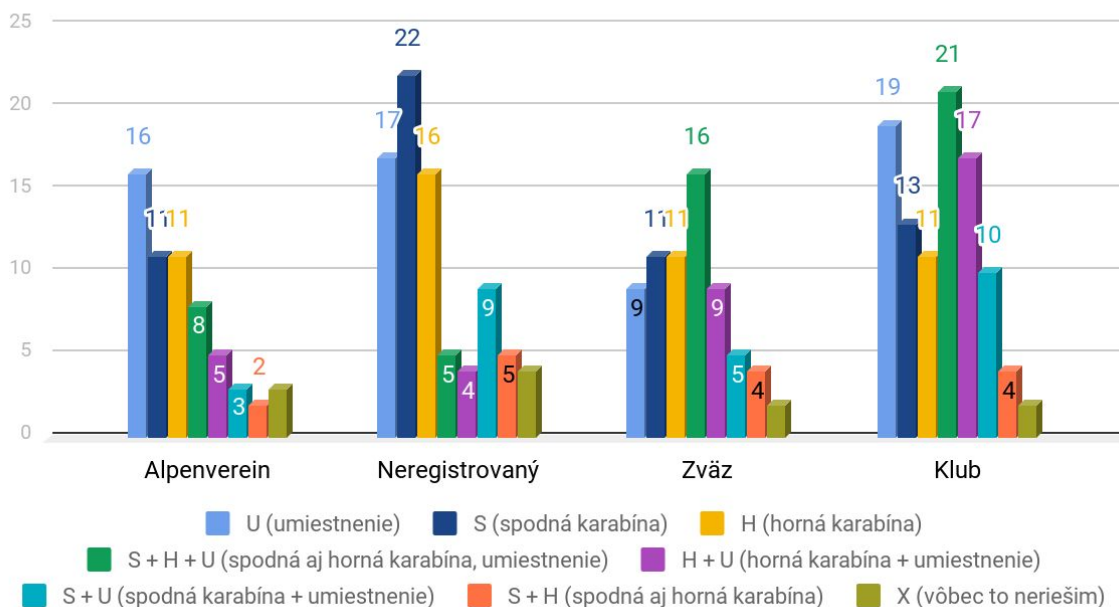

Najlepšie znalosti ohľadne spôsobu zapínania expresov do fixného istenia majú lezci vo veku 30-39 rokov (18,64 %). Vekové intervaly 20-29 rokov (17,39 %) a 40-49 rokov (16,33 %) ich tesne nasledujú. Spôsob zapínania expresov vôbec neriešia najmä lezci vo veku 20-29 rokov. V oboch skupinách túto odpoveď uviedlo viac než 4 % respondentov.

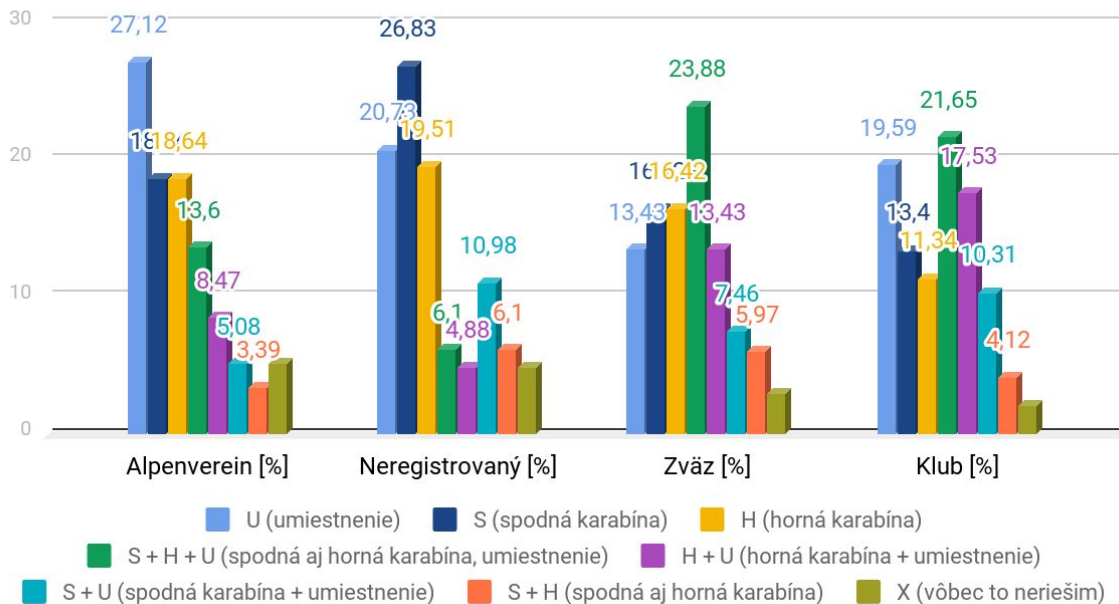
Na čo sa zameriavate pri zapínaní expresov? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
U (umiestnenie)	16 (27,12 %)	17 (20,73 %)	9 (13,43 %)	19 (19,59 %)
S (spodná karabína)	11 (18,64 %)	22 (26,83 %)	11 (16,42 %)	13 (13,40 %)
H (horná karabína)	11 (18,64 %)	16 (19,51 %)	11 (16,42 %)	11 (11,34 %)
S + H + U (spodná aj horná karabína, umiestnenie)	8 (13,6 %)	5 (6,1 %)	16 (23,88 %)	21 (21,65 %)
H + U (horná karabína + umiestnenie)	5 (8,47 %)	4 (4,88 %)	9 (13,43 %)	17 (17,53 %)
S + U (spodná karabína + umiestnenie)	3 (5,08 %)	9 (10,98 %)	5 (7,46 %)	10 (10,31 %)
S + H (spodná aj horná karabína)	2 (3,39 %)	5 (6,1 %)	4 (5,97 %)	4 (4,12 %)
X (vôbec to neriešim)	3 (5,08 %)	4 (4,88 %)	2 (2,99 %)	2 (2,06 %)
Spolu	59	82	67	97

Zapínanie expresov podľa registrácie

Zapínanie expresov podľa registrácie [%]

Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie dosiahli najlepšie výsledky pri znalosti ohľadne zapínania expresov do fixného istenia lezci priamo registrovaní na zväza SHS JAMES (23,88 %) v tesnom závесе za lezcami registrovanými v kluboch (21,65 %). V týchto skupinách je tiež najnižšie percento lezcov, ktorí spôsob zapínania expresov vôbec neriešia - priamo registrovaní lezci 2,99 % a lezci registrovaní v kluboch 2,06 %.

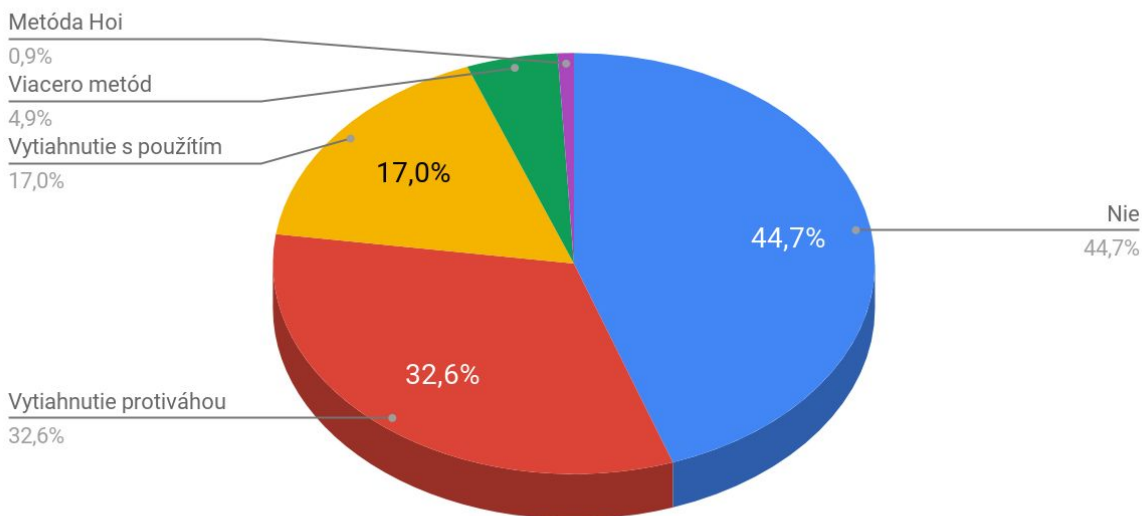
Tieto výsledky sú výrazne rozdielne oproti lezcom registrovaným v Alpenverein alebo lezcom bez registrácie, kde všetky faktory pri zapínaní expresov zvažovalo výrazne nižšie percento lezcov. Pre Alpenverein to bolo 13,6 % a pre neregistrovaných lezcov len 6,1 %. Všeobecne lezci registrovaní v SHS JAMES, či už priamo alebo prostredníctvom klubu zvažovali pri zapínaní expresov viacero faktorov oproti ostatným skupinám.

3.11 Ovládanie metód núdzovej záchrany

Respondenti odpovedali na otázku "Ovládáte nejakú metódu núdzovej záchrany?".

Ovládáte nejakú metódu núdzovej záchrany? (347 odpovedí)	
Nie	155 (44,67 %)
Vytiahnutie protiváhou (Straussova metóda)	113 (32,57 %)
Vytiahnutie s použitím kladky	59 (17 %)
Viacero metód	17 (4,9 %)
Metóda Hoi	3 (0,86 %)
Spolu	347

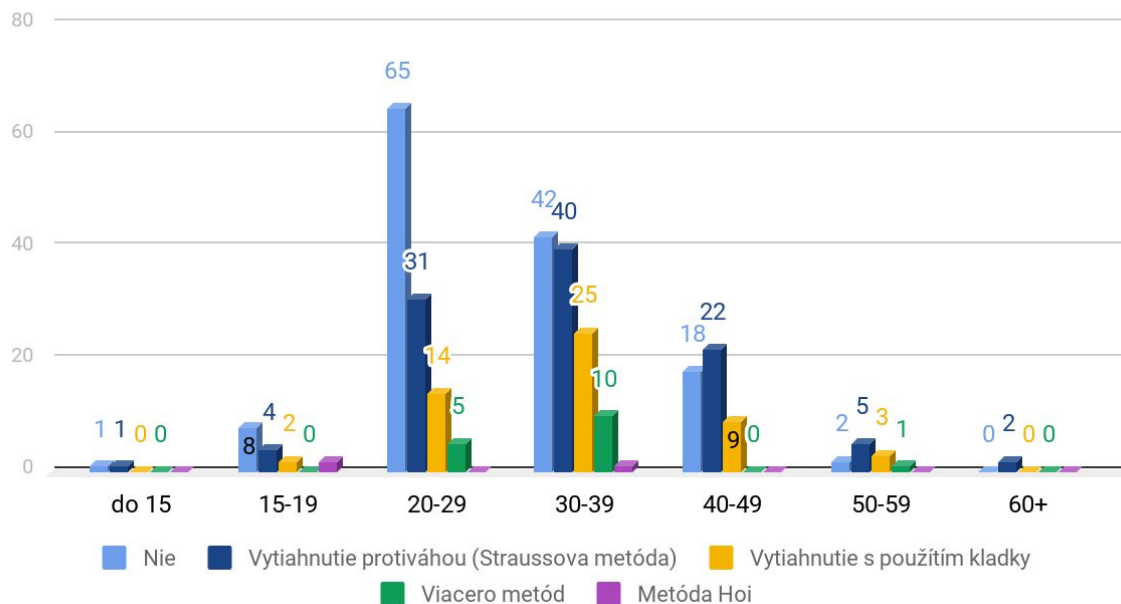
Ovládanie metód núdzovej záchrany

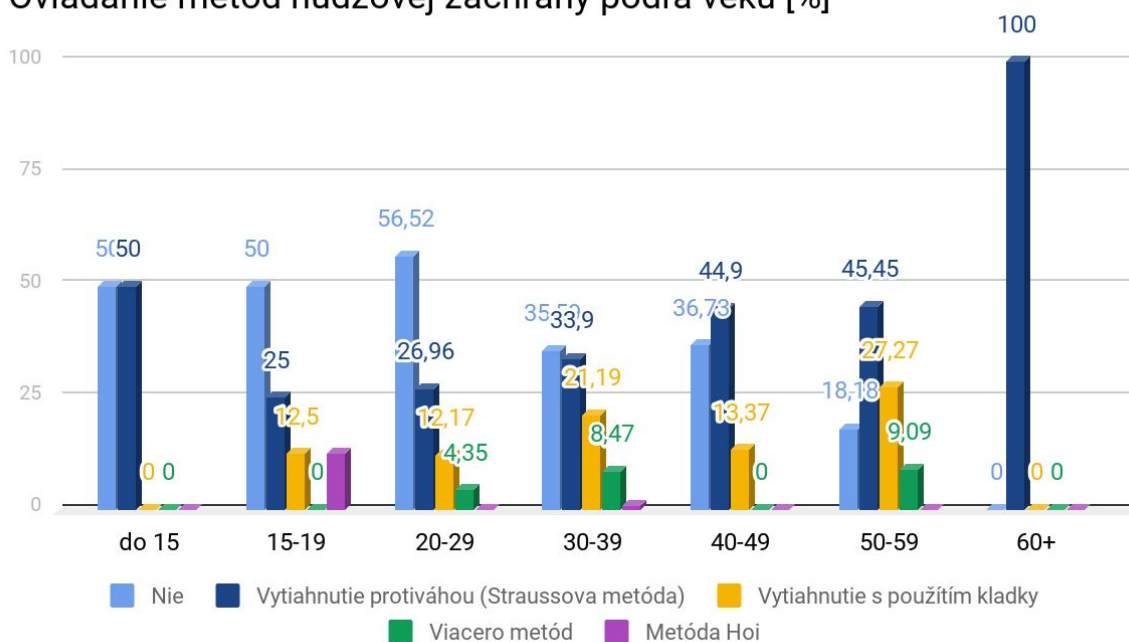
V rámci prieskumu 55,33 % respondentov uviedlo, že ovláda aspoň jednu z metód núdzovej záchrany. Najfrekvencovanejšia bola Straussova metóda (32,57 %). Skupina 44,67 % lezcov uviedla, že neovláda žiadnu z metód núdzovej záchrany.

Ovládáte nejakú metódu núdzovej záchrany? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)							
Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Nie	1 (50 %)	8 (50 %)	65 (56,52 %)	42 (35,59 %)	18 (36,73 %)	2 (18,18 %)	0 (0 %)
Vytiahnutie protiváhou (Straussova metóda)	1 (50 %)	4 (25 %)	31 (26,96 %)	40 (33,9 %)	22 (44,9 %)	5 (45,45 %)	2 (100 %)
Vytiahnutie s použitím kladky	0 (0 %)	2 (12,5 %)	14 (12,17 %)	25 (21,19 %)	9 (13,37 %)	3 (27,27 %)	0 (0 %)
Viacero metód	0 (0 %)	0 (0 %)	5 (4,35 %)	10 (8,47 %)	0 (0 %)	1 (9,09 %)	0 (0 %)
Metóda Hoi	0 (0 %)	2 (12,5 %)	0 (0 %)	1 (0,85 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Spolu	2	16	115	118	49	11	2

Ovládanie metód núdzovej záchrany podľa veku

Ovládanie metód núdzovej záchrany podľa veku [%]

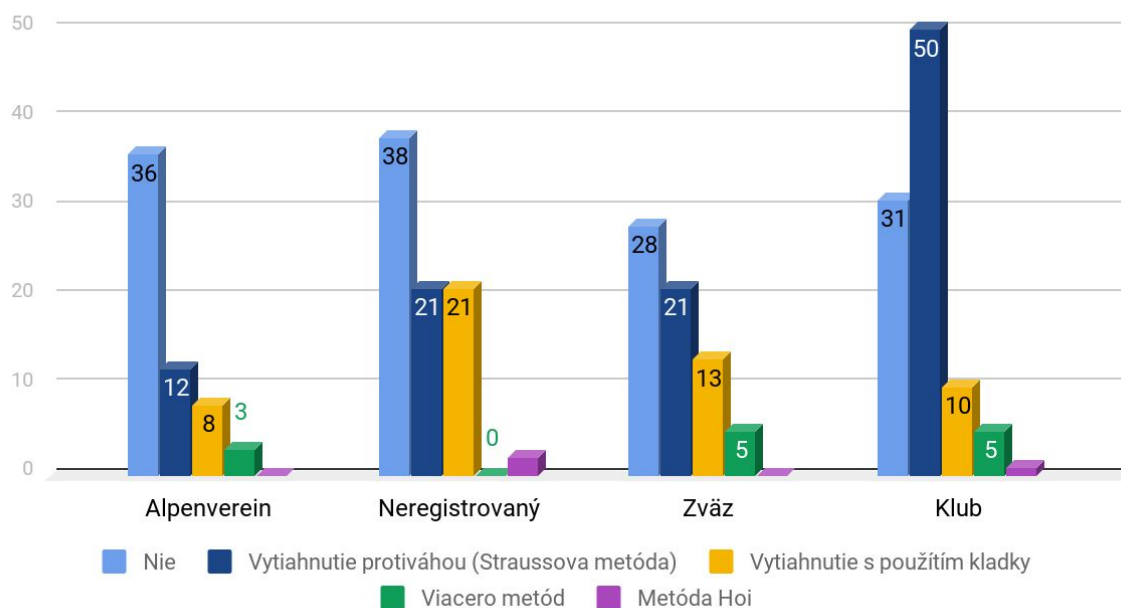

Podľa rozdelenia dát podľa veku sú s metódami núdzovej záchrany najlepšie oboznámení lezci vo vekovom intervale 60 a viac rokov, kde 100 % respondentov uviedlo, že ovláda nejakú z metód núdzovej záchrany. Táto vzorka je však príliš malá na to, aby bol výsledok relevantný. Susediaca veková skupina 50-59 rokov dosiahla druhý najlepší výsledok, kde 81,82 % respondentov uviedlo, že ovláda nejakú z metód núdzovej záchrany. S klesajúcim vekom sa znalosť tejto problematiky následne zhoršuje (s malými odchýlkami).

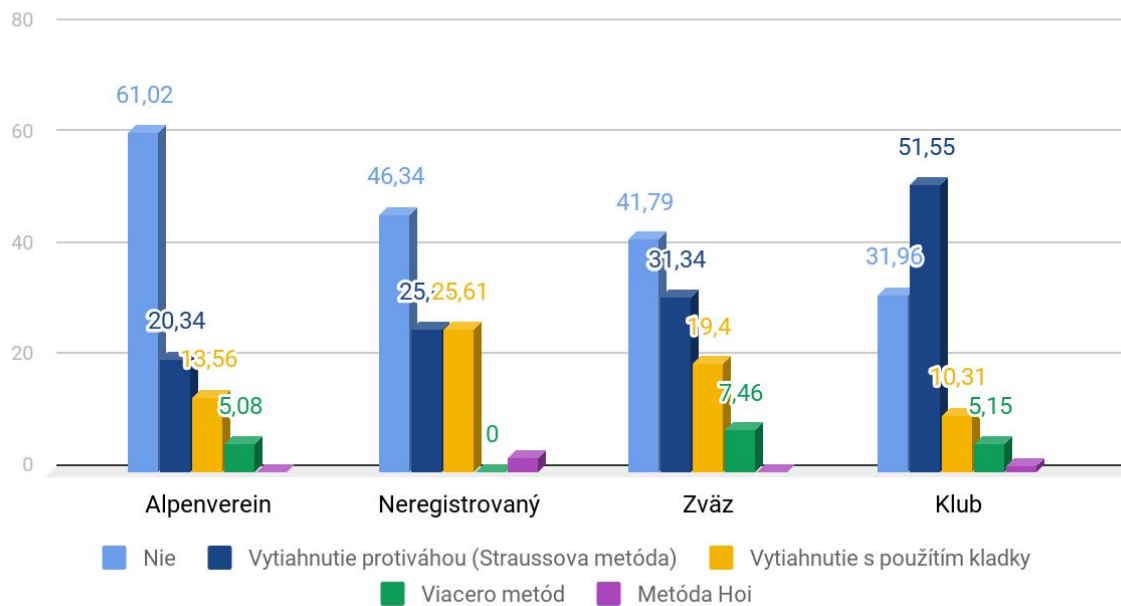
Ovládáte nejakú metódu núdzovej záchrany? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Nie	36 (61,02 %)	38 (46,34 %)	28 (41,79 %)	31 (31,96 %)
Vytiahnutie protiváhou (Straussova metóda)	12 (20,34 %)	21 (25,61 %)	21 (31,34 %)	50 (51,55 %)
Vytiahnutie s použitím kladky	8 (13,56 %)	21 (25,61 %)	13 (19,4 %)	10 (10,31 %)
Viacero metód	3 (5,08 %)	0 (0 %)	5 (7,46 %)	5 (5,15 %)
Metóda Hoi	0 (0 %)	2 (2,44 %)	0 (0 %)	1 (1,03 %)
Spolu	59	82	67	97

Ovládanie metód núdzovej záchrany podľa registrácie

Ovládanie metód núdzovej záchrany podľa registrácie [%]

Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie uviedli výrazne najlepšiu znalosť metód núdzovej záchrany lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES (68,04 % ovláda aspoň jednu z metód). Z hodnotených skupín najnižšiu znalosť metód núdzovej záchrany uviedli lezci registrovaní cez Alpenverein (38,98 % ovláda aspoň jednu z metód).

3.12 Čerpanie informácií o metodike

Respondenti odpovedali na otázku "Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o odporúčaných lezeckých metodických postupoch?".

Lezci mohli vyberať z nasledovných možností:

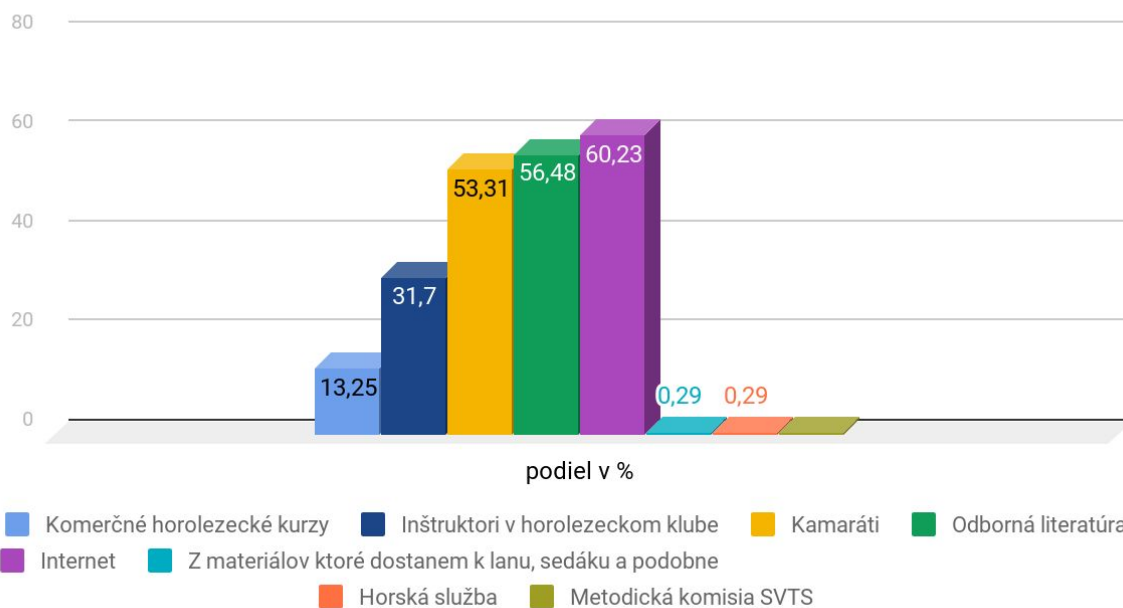
- Komerčné horolezecké kurzy
- Inštruktori v horolezeckom klube
- Kamaráti
- Odborná literatúra
- Internet
- Iné (voľná odpoveď)
 - Z materiálov ktoré dostanem k lanu, sedáku a podobne
 - Horská služba
 - Metodická komisia SVTS

Z obsahového hľadiska je najviac zmysluplné vyhodnocovať v rámci prieskumu každý zo zdrojov informácií samostatne.

Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o odporúčaných lezeckých metodických postupoch? (347 odpovedí)

Komerčné horolezecké kurzy	46 (13,25 %)
Inštruktori v horolezeckom klube	110 (31,7 %)
Kamaráti	185 (53,31 %)
Odborná literatúra	196 (56,48 %)
Internet	209 (60,23 %)
Z materiálov ktoré dostanem k lanu, sedáku a podobne	1 (0,29 %)
Horská služba	1 (0,29 %)
Metodická komisia SVTS	1 (0,29 %)
Spolu	347

Čerpanie informácií o metodike

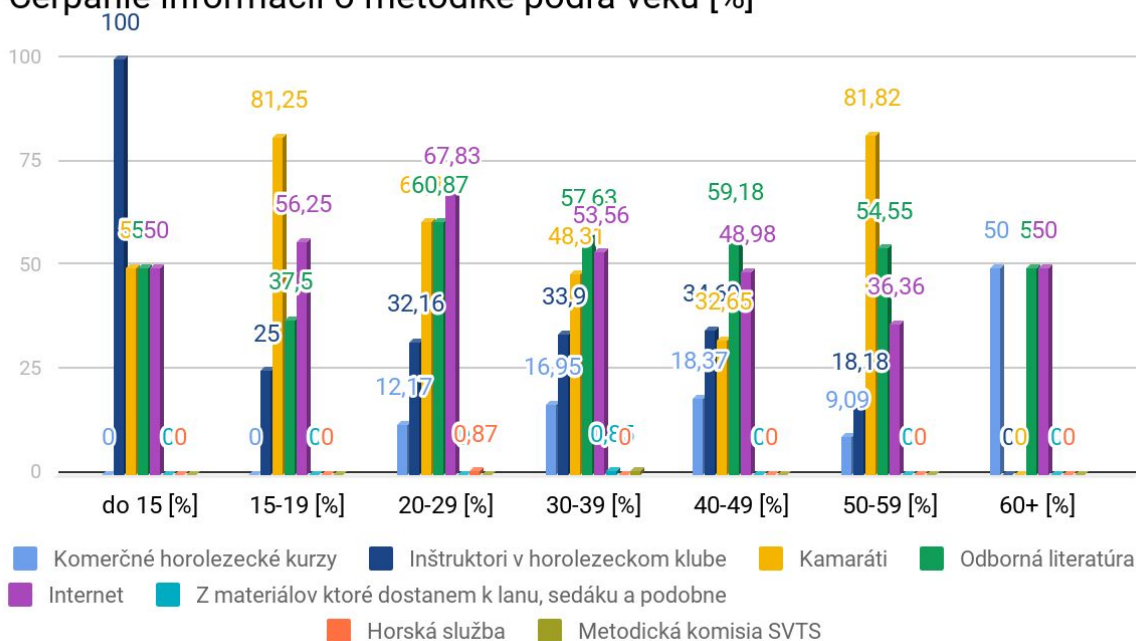

Najpopulárnejším zdrojom pre čerpanie informácií o metodických postupoch je podľa výsledkov prieskumu Internet (60,23 %), nasleduje Odborná literatúra (56,48 %) a Kamaráti (53,31 %). Významným zdrojom informácií sú aj inštruktori v horolezeckých kluboch (31,7 %). Komerčné horolezecké kurzy aktívne využíva 13,25 % respondentov.

Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o odporúčaných lezeckých metodických postupoch? (rozdelenie podľa veku, 313 odpovedí)

Odpoveď / Vek	do 15	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Komerčné horolezecké kurzy	0 (0 %)	0 (0 %)	14 (12,17 %)	20 (16,95 %)	9 (18,37 %)	1 (9,09 %)	1 (50 %)
Inštruktori v horolezeckom klube	2 (100 %)	4 (25 %)	37 (32,16 %)	40 (33,9 %)	17 (34,69 %)	2 (18,18 %)	0 (0 %)
Kamaráti	1 (50 %)	13 (81,25 %)	70 (60,87 %)	57 (48,31 %)	16 (32,65 %)	9 (81,82 %)	0 (0 %)
Odborná literatúra	1 (50 %)	6 (37,5 %)	70 (60,87 %)	68 (57,63 %)	29 (59,18 %)	6 (54,55 %)	1 (50 %)
Internet	1 (50 %)	9 (56,25 %)	78 (67,83 %)	75 (53,56 %)	24 (48,98 %)	4 (36,36 %)	1 (50 %)
Z materiálov ktoré dostanem k lanu, sedáku a podobne	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,85 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Horská služba	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,87 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Metodická komisia SVTS	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (0,85 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Počet respondentov	2	16	115	118	49	11	2

Čerpanie informácií o metodike podľa veku [%]

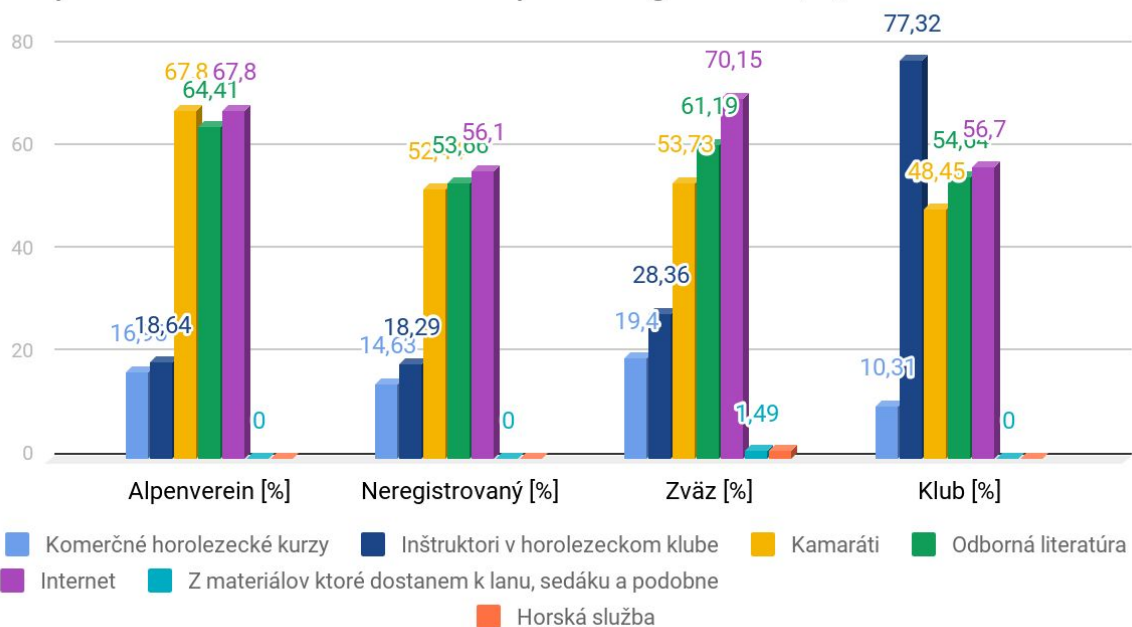
Pre vekovú skupinu do 15 rokov sú najžiadanejším zdrojom informácií inštruktori v horolezeckom klube (100 %), vzorka respondentov je však príliš malá, aby mal tento výsledok výpovednú hodnotu. Pre lezcov vo veku 15-19 rokov sú to kamaráti (81,25 %). Pre lezcov vo vekovej skupine 20-29 rokov je to odborná literatúra (67,83 %), internet (60,87 %) a kamaráti (60,87 %). Veková skupina 30-39 rokov čerpá informácie prevažne z odbornej literatúry (57,63 %) a internetu (53,56 %). Pre vekovú skupinu 40-49 rokov je najpoužívanejším zdrojom odborná literatúra (59,18 %). Veková skupina 50-59 rokov čerpá informácie najviac od kamarátov (81,82 %). Lezci nad 60 rokov využívajú komerčné horolezecké kurzy (50 %), odbornú literatúru (50 %) a internet (50 %).

Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o odporúčaných lezeckých metodických postupoch? (rozdelenie podľa registrácie, 305 odpovedí)

Odpoveď / Registrácia	Alpenverein	Neregistrovaný	Zväz	Klub
Komerčné horolezecké kurzy	10 (16,95 %)	12 (14,63 %)	13 (19,4 %)	10 (10,31 %)
Inštruktori v horolezeckom klube	11 (18,64 %)	15 (18,29 %)	19 (28,36 %)	75 (77,32 %)
Kamaráti	40 (67,8 %)	43 (52,44 %)	36 (53,73 %)	47 (48,45 %)
Odborná literatúra	38 (64,41 %)	44 (53,66 %)	41 (61,19 %)	53 (54,64 %)
Internet	40 (67,8 %)	46 (56,1 %)	47 (70,15 %)	55 (56,70 %)

Z materiálov ktoré dostanem k lanu, sedáku a podobne	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,49 %)	0 (0 %)
Horská služba	0 (0 %)	0 (0 %)	1 (1,49 %)	0 (0 %)
Počet respondentov	59	82	67	97

Čerpanie informácií o metodike podľa registrácie [%]

Pre lezcov registrovaných cez Alpenverein sú podobne populárne viaceré zdroje informácií o metodike - kamaráti (67,8 %), internet (67,8 %) a odborná literatúra (64,41 %). Pre respondentov, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej organizácii je hlavným zdrojom informácií internet (56,1 %), odborná literatúra (53,66 %) a kamaráti (52,44 %). Priamo registrovaní členovia SHS JAMES využívajú ako zdroj informácií prevažne internet (70,15 %) a odbornú literatúru (61,19 %), ale i kamarátov (53,73 %). V spôsobe vzdelávania sa výrazne odlišujú lezci registrovaní v kluboch. Pre týchto lezcov sú hlavným zdrojom informácií horolezeckí inštruktori v kluboch (77,32 %). Ďalej sú populárne podobné zdroje ako v ostatných skupinách - internet (56,70 %), odborná literatúra (54,64 %) a kamaráti (48,45 %).

Z porovnania a grafov vidno hlavne rozdiel v spolupráci s horolezeckými inštruktormi, ktorí sú najlepšie dostupní práve pre lezcov registrovaných v kluboch. Pravdepodobne aj toto je dôvodom, prečo v mnohých prípadoch boli výsledky tejto skupiny lezcov lepšie v porovnaní s ostatnými skupinami.

4 Záver

Na záver prieskumu ešte zosumarizujeme výsledky jednotlivých otázok a vyberieme najdôležitejšie zistené skutočnosti.

Z výsledkov prieskumu ohľadne **používania prilby** vyplynulo, že prilbu používa postačujúcim spôsobom 83 % lezcov, zvyšných 17 % je v používaní prilby benevolentnejších. Zodpovednejší sú lezci vo veku 20-49 rokov, používanie prilby zanedbávajú hlavne lezci nad 50 rokov. Z výsledkov tiež vyplýva nižšia miera používania prilby pri priamo registrovaných členoch SHS JAMES a najmä pri neregistrovaných lezcoch. Najzodpovednejší sú lezci registrovaní v horolezeckých kluboch patriacich pod SHS JAMES, za nimi nasledujú lezci registrovaní cez Alpenverein.

Používanie hrudného úväzu nie je v súčasnosti medzi lezeckou verejnosťou veľmi populárne. Až 39,77 % respondentov nepoužíva hrudný úväz za žiadnych okolností, ani v prípade lezenia v horách. Pri lezení v horách používa hrudný úväz 52,74 % respondentov. Pri rozdelení podľa veku je zaujímavá veková skupina od 15 do 19 rokov, kde hrudný úväz nepoužíva za žiadnych okolností až 87,5 % lezcov. Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie v používaní hrudného úväzu výrazne zaostávajú lezci, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej organizácii. Z tejto skupiny až 50 % lezcov za žiadnych okolností nepoužíva hrudný úväz. Výrazne najzodpovednejší lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES. Z tejto skupiny nepoužíva hrudný úväz za žiadnych okolností len 27,84 % lezcov. Rozdiel oproti neregistrovaným lezcom je v tomto prípade až 22,16 %.

Z hľadiska **naväzovanie sa na sedací úväz** je výrazne najpopulárnejší dvojité osmičkový uzol, ktorý používa 89,91 % respondentov. Pri rozdelení dát podľa veku nie sú zjavné výrazné rozdiely medzi vekovými skupinami. Pri rozdelení údajov podľa spôsobu registrácie respondentov je zaujímavý hlavne údaj o popularite upevňovania lana na sedací úväz pomocou zámkovej karabíny u lezcov, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej organizácii a lezcov registrovaných priamo na zväze.

Pri zisťovaní **spôsobu naväzovania sa na sedací a hrudný úväz** sa prejavilo že veľké množstvo respondentov hrudný úväz vôbec nepoužíva. Z lezcov, ktorí hrudný úväz používajú sú zhruba rovnako populárne obe najbežnejšie používané metódy naväzovania - trojitý osmičkový uzol a alpský spôsob naväzovania. Pri rozdelení dát podľa veku nie sú zjavné výrazné rozdiely medzi vekovými skupinami. Z rozdelenia dát podľa spôsobu registrácie vyplýva zistenie, že výrazne najzodpovednejší čo sa týka používania hrudného úväzu sú lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES.

Najpopulárnejším spôsobom na **zaistenie sa na stanovisku** pri lezení viacdĺžkových ciest je odsedávací slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom (34,29 %), za ňou pomerne tesne nasledujú lodný uzol (28,24 %) a tiež odsedávací slučka zapnutá do sedacieho úväzu karabínou (27,95 %). Z rozdelenia dát podľa veku vyplýva, že so stúpajúcim vekom stúpa obľuba zaistenia sa na stanovisku pomocou lodného uzlu.

Odsedávacia slučka upevnená do sedacieho úväzu líščím uzlom je najpopulárnejšia u mladších lezcov vo vekovom intervale 20-29 rokov. Z rozdelenia dát podľa spôsobu registrácie vyplýva, že najvýhodnejší spôsob zaistenia sa na stanovisku (lodný uzol) využívajú výrazne najviac lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES (43,3 %). Najnižšie využívania (len 15,85 %) bolo zistené u lezcov, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej orgaizácii.

Veľmi alarmujúcim zistením v rámci prieskumu je, že viac než 25 % lezcov nepoužíva **prúsik pri zlaňovaní**. Pri rozdelení dát podľa veku nie sú zjavné žiadne významné rozdiely. Z rozdelenia údajov podľa spôsobu registrácie vyplýva, že sebaistenie pri zlaňovaní pomocou prúsika najmenej používajú lezci, ktorí nie sú registrovaní v žiadnej horolezeckej organizácii. Výsledky u lezcov, ktorí sú akýmkoľvek spôsobom registrovaní sú veľmi podobné.

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že až 56,77 % lezcov **pri lezení top-rope umiestňuje lano** priamo do posledného bodu cesty - či už sa jedná o borhák alebo "prasiatko". Viac než tretina lezcov (34,29 %) je k fixnému isteniu šetrnejších a pri lezení top-rope lano zaisťuje do vlastnej slučky a karabíny s poistkou. Z rozdelenia dát podľa veku vyplýva, že najšetrnejší k fixnému isteniu pri lezení top-rope sú lezci vo vekovom intervale 50-59 rokov, kde až 54,55 % zaisťuje lano do slučky a vlastnej karabíny s poistkou. Zaistenie lana priamo do fixného istenia v ceste využívajú najviac lezci vo vekovom intervale 40-49 rokov (65,31 %) a 20-29 rokov (63,48 %). Z rozdelenie dát podľa spôsobu registrácie vyplýva, že zaistenie lana do fixného istenia pri lezení top-rope najviac využívajú lezci bez registrácie v horolezeckých organizáciách (65,58 %). Ostatné skupiny nevykazujú výrazné rozdiely a odchýlky, zaistenie lana do fixného istenia využíva 52-56 % lezcov z týchto skupín.

Výrazne najviac lezcov preferuje pri **športovom lezení istenie** pomocou kýblika alebo reverza - až 60,23 %. Pri rozdelení dát podľa veku bolo zistené, že obľuba tohto spôsobu istenia so stúpajúcim vekom klesá. Lezci následne viac prechádzajú k pokročilejším istítkam, ktoré sú špeciálne usposobené na športové lezenie. Rozdelenie dát podľa spôsobu registrácie lezcov nevykazuje výrazné rozdiely medzi jednotlivými skupinami.

Zo sumárnych výsledkov prieskumu vyplýva, že iba 16,71 % lezcov si pri **zapínaní expresov** všíma všetky 3 dôležité faktory, čím môžu vo vysokej miere efektívne predísť zlyhaniu expresu pri zapnutí do fixného istiaceho bodu v prípade pádu. Z respondentov, ktorí sa zúčastnili prieskumu 4,32 % vôbec nerieši či expres zapína do istiaceho bodu správne. Najviac si lezci všímajú umiestnenie a dĺžku expresu, aby sa zámok nedotýkal skaly a nehrozilo jeho samovoľné otvorenie (56,48 %), následne vo veľmi podobnej miere otočenie hornej karabíny, aby bola otočená zámkom proti smeru predpokladaného postupu (49,56 %) a otočenie spodnej karabíny, aby bola otočená zámkom na stranu z ktorej prichádza lano (48,12 %). Najlepšie znalosti ohľadne spôsobu zapínania expresov do fixného istenia majú lezci vo veku 30-39 rokov (18,64 %). Vekové intervaly 20-29 rokov (17,39 %) a 40-49 rokov (16,33 %) ich tesne nasledujú. Spôsob zapínania expresov vôbec neriešia najmä lezci vo veku 20-39 rokov. V oboch skupinách túto odpoveď uviedlo viac než 4 % respondentov (inde len o čosi viac ako 2 %). Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie dosiahli najlepšie výsledky lezci priamo registrovaní na zväze SHS JAMES (23,88 %) v tesnom závесе za

lezcami registrovanými v kluboch (21,65 %). V týchto skupinách je tiež najnižšie percento lezcov, ktorí spôsob zapínania expresov vôbec neriešia - priamo registrovaní lezci 2,99 % a lezci registrovaní v kluboch 2,06 %.

V rámci prieskumu 55,33 % respondentov uviedlo, že ovláda aspoň jednu z **metód núdzovej záchrany**. Najfrekvencovanejšia bola Straussova metóda (32,57 %). Skupina 44,67 % lezcov uviedla, že neovláda žiadnu z metód núdzovej záchrany. Z rozdelenia dát podľa veku vyplýva, že s metódami núdzovej záchrany sú lepšie oboznámení starší lezci. S klesajúcim vekom sa znalosť tejto problematiky následne zhoršuje (s malými odchýlkami). Pri rozdelení dát podľa spôsobu registrácie uviedli výrazne najlepšiu znalosť metód núdzovej záchrany lezci registrovaní v kluboch pod SHS JAMES (68,04 % ovláda aspoň jednu z metód). Z hodnotených skupín najnižšiu znalosť metód núdzovej záchrany uviedli lezci registrovaní cez Alpenverein (38,98 % ovláda aspoň jednu z metód).

Najpopulárnejším **zdrojom pre čerpanie informácií o metodických postupoch** je podľa výsledkov prieskumu Internet (60,23 %), nasleduje Odborná literatúra (56,48 %) a Kamaráti (53,31 %). V závislosti od veku sa pomer používania týchto zdrojov mení, ale nejedná sa o výrazné odchýlky. V spôsobe vzdelávania sa výrazne odlišujú lezci registrovaní v kluboch. Pre týchto lezcov sú hlavným zdrojom informácií horolezeckí inštruktori v kluboch (77,32 %). Ďalej sú populárne podobné zdroje ako v ostatných skupinách (a v podobnej miere).

Pravdepodobne aj toto je dôvodom, prečo v mnohých prípadoch boli výsledky skupiny lezcov registrovaných v kluboch pod SHS JAMES lepšie v porovnaní s ostatnými skupinami. Vzdelávanie v kluboch je vo výrazne väčšej miere obohatené o pôsobenie horolezeckých inštruktorov a výsledkom je, že týmto spôsobom registrovaní lezci majú viac tendenciu používať štandardné odporúčané metodické postupy. Pre ostatné skupiny je prístup k týmto informáciám prostredníctvom médiá ako literatúra a internet náročnejší, nakoľko môže byť ťažké odlíšiť, ktorý postup je výhodný a odporúčaný a z akého dôvodu. Lezecký inštruktor okrem samotnej informácie môže lepšie zdôvodniť, prečo by mal lezec používať práve konkrétny postup a aké sú jeho výhody.